

Jesucrist, centre de la vida del cristià

Tema d'estudi preparat per l'equip satèl·lit Investigació i Reflexió
i revisat per l'Equip Responsable Internacional

curs 2008-2009

Sumari

Pròleg	5
PRIMERA REUNIÓ	
Jesús home	7
SEGONA REUNIÓ	
Jesús, fill de Déu	11
TERCERA REUNIÓ	
El missatge de Jesús (1)	15
QUARTA REUNIÓ	
El missatge de Jesús (2)	19
CINQUENA REUNIÓ	
El missatge de Jesús (3)	23
SISENA REUNIÓ	
El missatge de Jesús (4)	31
SETENA REUNIÓ	
La Pasqua de Jesús	37
VUITENA REUNIÓ	
Jesús, present en la seva Església	43

Pròleg

Pau i bé!

En aquest tercer curs, després de la Trobada de Lourdes, continuarem aprofundint l'orientació que se'ns va donar: *Equips de la Mare de Déu, comunitats vives de matrimonis, reflex de l'amor de Crist*. Aquest any reflexionarem finalment la tercera part d'aquesta orientació: reflexos de l'amor de Crist.

El tema d'estudi que ens proposa l'ERI sobre Jesucrist ens ajudarà a conèixer més profundament aquest amor que ell ens demostrà, acceptant la voluntat del Pare i donant la vida per a la nostra redempció. Per a tots els qui hem escollit el camí dels EMD per arribar al Pare, ell és el nostre model, com diu el lema d'aquest curs decidit per tots els components del Col·legi Superregional: «Jesucrist, el nostre model d'amor». Però, una cosa molt important: ell és el nostre model, no només per admirar-lo sinó també per imitar-lo i poder ser reflexos d'aquest amor en el món. Us animem que en les nostres regles de vida i assentades ens proposem coses molt concretes que ens menin a aquest seguiment real de Jesús per tal de transformar el món que ens envolta, començant per les nostres famílies, ambient de treball, amics...

El tema de Jesucrist ha estat proposat i reflexionat anteriorment per la Superregió d'Espanya (1997), però és un tema sempre apassionant i mai no es pot donar per acabat. Tornarem, a través de nombroses citacions evangèliques, a endinsar-nos en la figura de Jesús, la seva humanitat, la seva divinitat, el seu missatge, la seva donació i entrega, fins a la promesa de la seva presència real entre nosaltres sempre que ens reunim en el seu nom.

No ens volem oblidar de recordar-vos que aquest any l'Església ha proclamat l'Any Paulí (des del 28 de juny de 2008 al 29 de juny de 2009), amb motiu de bimil·lenari del naixement de sant Pau, un gran enamorat del Crucificat-ressuscitat i el primer gran evangelitzador entre els gentils. Us animem a participar en allò que les vostres esglésies locals organitzin amb aquest motiu per aprofundir el coneixement de la seva personalitat carismàtica. Ell exhorta els seus deixebles a ser els seus imitadors, tal com ell ho és de Crist (1Co 4,16 ; 11,1). Imitem-lo nosaltres també en la seva gran passió per Crist.

CARLOS Y ROSA COLINA LÓPEZ
PEDRO FERNÁNDEZ
Responsables i consiliari superregionals
setembre 2008

PRIMERA REUNIÓ

Jesús, home

*Provat en tot, d'una manera semblant a nosaltres,
excepte del pecat
(Ac 4,15)*

LA PARAULA DE DÉU

Per aquells dies sortí un edicte de Cèsar August ordenant que es fes el cens de tot l'imperi. Aquest cens va ser anterior al que es féu quan Quirini era governador de Síria. Tothom anava a inscriure's a la seva població d'origen. També Josep va pujar de Galilea, del poble de Natzaret, a Judea, al poble de David, que es diu Betlem, perquè era de la família i descendència de David. Josep havia d'inscriure's juntament amb Maria, la seva esposa. Maria esperava un fill.

Mentre eren allà, se li van complir els dies i va néixer el seu fill primogènit: ella el va faixar amb bolquers i el posà en una menjadora, perquè no havien trobat cap lloc on hostatjar-se. (Lc 2,1-7)

Quan van complir-se els vuit dies i hagueren de circumcidar l'infant, li van posar el nom de Jesús; era el nom que havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare. (Lc 2,21)

Sabem pels evangelis, però també per diversos autors no cristians com Tàcit, Plini, Flavi Josep i d'altres, que un home anomenat Jesús va viure a Palestina el temps que a Roma se succeïen els emperadors August i Tiberi.

Creiem que aquest home era al mateix temps Déu: el Fill, la segona persona de la Santíssima Trinitat. Però és important començar la nostra reflexió sobre la figura de *Jesucrist, centre de la vida del cristià*, considerant la seva humanitat, perquè és així com els apòstols i els primers deixebles el van conèixer al principi. És a partir de la seva experiència i del record de les paraules de Jesús com es desenvolupà la reflexió que els conduí a reconèixer-hi el mateix Déu. Ells ens transmeteren aquesta fe, que ha arribat fins a nosaltres de generació en generació, a través de la vida de l'Església i, particularment, a través dels escrits del Nou Testament.

Què ens diuen les Escripures de la humanitat de Jesús?

Encara que hi ha altres testimonis de la seva existència històrica, és essencialment a través dels evangelis que podem descobrir tota la consistència de la humanitat de Jesús.

En efecte, els evangelis ens diuen que Jesús va néixer d'una dona (Lc 2,4-7), que va créixer en una família com qualsevol altre noi (Lc 2,51-52), que va treballar en el taller del seu

pare (Mt 13,54-56), que visqué intensament els seus anys de maduresa i que, al final, va morir tràgicament (Mc 15,33-37).

Els evangelis ens presenten també la riquesa i la profunditat de la seva personalitat. Jesús mantingué, amb delicadesa i tendresa, vives relacions d'amistat: es preocupa pel cansament dels apòstols al retorn de la seva missió (Mc 6,30-31); estima espontàniament el jove ric que l'abandona (Mc 10, 7-22); plora sobre la tomba del seu amic Llàtzer (Jn 11,32-36); desitja *ardentment* celebrar la Pasqua amb els seus deixebles abans de la seva passió (Lc 22,15-16).

Ensems, els evangelis ens mostren també que Jesús, sense tancar-se mai en els formalismes culturals o religiosos, anava directe al cor dels problemes i comprenia l'interior de les persones: estava atent, disposat al diàleg, caritatiu vers les persones les situacions culturals o religioses dels quals eren diferents de la seva: els nens (Mc 10,13-16), la dona de Samaria (Jn 4,6-27), el leprós samarità (Lc 17,11-16), la cananea (Mc 7,25-30), el centurió romà (Lc 7,2-10), la prostituta condemnada pels fariseus (Jn 8,5-11) o la que es va llançar als seus peus per perfumar-los (Lc 7,36-48).

Ens transmeten també com Jesús celebra àpats amb els amics (Jn 2,1-2 ; 12,1-2) i amb aquells a qui es volia apropar: fariseus, publicans, *pecadors* (Mc 2,15-16 ; Lc 19,1-5, etc.); fins a tal punt que se l'ha titllat de ser «golut i borratxo» (Lc 7,34).

Els textos evangèlics ens mostren també un Jesús que viu en harmonia profunda amb la naturalesa, de la que en pren nombroses imatges per als seus discursos i paràboles: els arbres que produeixen fruit (Jn 15,1-6 ; Lc 21,29-31), les llavors que es transformen lentament en plantes i en flors dels camps (Mt 13,24-30 ; Lc 13,18-19 ; Mc 4,26-29), els ocells que poblen el cel (Mt 6,25-30), els peixos que els pescadors cullen amb les seves xarxes (Mt 13,47-49), les ovelles que segueixen dòcilment el seu pastor (Mt 18,12-14) o l'aspecte del cel que anuncia el temps que farà (Lc 12,54-57), etc.

Fins i tot ens mostren un Jesús capaç de tenir accessos d'indignació davant de comportaments que comprometen la justícia de les relacions amb Déu i amb el proïsme: només cal recordar el passatge dels venedors del temple (Jn 2,13-16), la seva actitud davant els escribes i els fariseus (Mt 33,13-31), davant els rics (Lc 6,24-25) o davant la Jerusalem infidel (Mt 23,37-39).

Però ens mostren, sobretot, un Jesús pendent dels sofriments humans, que es compadeix i els alleuja i hi posa remei, com en dóna testimoni la llarga sèrie de curacions que va realitzar (cf. Mt 9,23-25 ; Mc 7,32-35 ; Lc 5,18-25; 7,11-15; 8,43-48 ; Jn 5,1-9 ; etc.).

Els relats evangèlics manifesten que Jesús tingué sempre sentiments de confiança absoluta i d'abandó filial en la seva relació amb el Pare (Mc 14,35-36 ; Jn 17,1), i en la seva oració, mencionada sovint (Mt 14,23 ; Lc 6,12 ; 9,18-28 ; etc.).

Finalment ens ensenyen que Jesús va provar el cansament (Jn 4,6), que conegué què és no tenir un domicili fix (Lc 9,58) i que, de manera molt dramàtica, provà l'angoixa de la seva mort a Getsemaní (Mt 26,36-38) i el silenci de Déu a la creu (Mt 27,45-46); i que acceptà lliurement la seva mort sense apartar-se mai de la seva fidelitat al Pare (Mt 26,39-42).

Primeres reflexions

Tot el que s'acaba d'exposar pot ser que, per a alguns d'entre nosaltres, sembli llunyà pel que fa a la nostra manera de veure Crist. Perquè, amb tota raó, nosaltres contemplen i celebrem en Jesús el Senyor ressuscitat, segona persona de la Santíssima Trinitat, present en la glòria del cel.

És convenient, per tant, que reflexionem la nostra manera de veure Crist; perquè si se centra, gairebé exclusivament, en la seva divinitat correm el risc de mutilar la mateixa imatge de Déu que ha volgut fer-se home.

En el projecte de Déu, en efecte, l'encarnació del Fill i la seva "humanització" en Jesús no ha estat volguda com un episodi temporal acabat amb el fi de la vida terrenal del Senyor. Al contrari, l'encarnació ha estat volguda i complerta de manera definitiva. La naturalesa humana del Fill encarnat resta sempre unida a la seva naturalesa divina. Els evangelis ens en transmeten un bell testimoniatge en les aparicions de Jesús ressuscitat als seus deixebles: menja amb ells, fa que Tomàs li toqui les llagues... (cf. Lc 24,28-30 ; Jn 20,18-20.26-27 ; 21, 9-14).

En el seu amor infinit per la persona humana, que ella mateix no pot descobrir plenament per la seva intel·ligència i la seva voluntat, Déu ha volgut fer-se proper a nosaltres, més fàcilment accessible. És en aquest sentit que l'Església ens recorda que, per la seva encarnació, Déu s'ha revelat a la humanitat.

Podem girar-nos vers Jesús, Déu i home ensems, amb la confiança que, com nosaltres, és algú que ha compartit les nostres experiències, els nostres sentiments, les esperes i també les decepcions semblants a les nostres,

Jesús, que és home i home exemplar, ens ofereix un model de vida; inspira les nostres relacions amb nosaltres mateixos i amb la naturalesa; amb les persones i amb Déu, Jesús, que és Déu i Salvador, per la seva encarnació és també per a nosaltres el germà que camina al nostre costat, el guia en la nostra vida terrenal.

SUGGERIMENTS PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN PARELLA

Per a l'oració

- Quin lloc donem a la meditació de les paraules i dels gestos de Jesús durant la seva vida terrenal?
- Té això una influència real en les nostres decisions quotidianes?
- Donem gràcies per la seva vinguda i la seva presència fraterna en la nostra condició humana?

Per a la regla de vida

- Què podríem fer que ens permeti a cadascú de nosaltres apropar-nos a Jesús, el nostre germà i el nostre mestre?

Per a l'assentada

- Ens interrogarem si les paraules i els gestos de Jesús constitueixen una font d'inspiració per a les nostres relacions conjugals. Pensem especialment en la forma com Jesús està atent a qui se li presenta al davant, als seus problemes, al seu veritable bé.

Reflexionem-hi a partir d'algun passatge de l'evangeli que ens hagi impactat.

NB. És molt útil prendre nota dels punts essencials de les nostres reflexions personals i de parella. Més endavant ajuda a repassar-ho; i aquestes notes permetran, a més, una millor participació a l'equip.

SUGGERIMENTS PER A L'INTERCANVI EN EQUIP

- Després del que hem estudiat, què és allò que ens és més nou de la persona de Jesús? Què hem reafirmat del nostre coneixement?
- En la nostra manera d'expressar-nos o, fins i tot, en la nostra oració, considerem veritablement Jesús en la seva humanitat?

- Si estiguéssim més atents a la humanitat de Jesús quan llegim l'evangeli, seria un risc per a la fe o un avantatge?
- Tenim tendència a fer sobresortir la naturalesa humana de Jesús fins al punt de no apreciar la seva naturalesa divina? O bé tendim només a veure-hi la naturalesa divina?

LA PARAULA DE DÉU PER A L'ORACIÓ PERSONAL I D'EQUIP

Per a l'oració en la reunió s'escollirà un dels textos proposats.

Marc 6,2-3

El dissabte es posà a ensenyar a la sinagoga. Molts, en sentir-lo, se n'estranyaven i deien: «D'on li ve, tot això? Què és aquesta saviesa que ha rebut? I aquests miracles obrats per les seves mans? ¿No és el fuster, el fill de Maria, el germà de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves germanes, ¿no viuen aquí entre nosaltres?»

I no eren capaços d'acceptar-lo.

Marc 10,17-22

Quan es posava en camí, un home s'acostà corrent, s'agenollà davant de Jesús i li preguntà: «Mestre bo, què haig de fer per a posseir la vida eterna?»

Jesús li digué: «Per què em dius bo? De bo, només n'hi ha un, que és Déu. Ja saps els manaments: No matis, no cometis adulteri, no robis, no acuis ningú falsament, no facis cap frau, honra el pare i la mare».

Ell li va dir: «Mestre, tot això ho he complert des de jove».

Jesús se'l mirà i el va estimar. Li digué: «Només et falta una cosa: vés, ven tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me».

En sentir aquestes paraules, aquell home va quedar abatut i se n'anà tot trist, perquè tenia molts béns.

Joan 11,1.5.32-33

Un home que es deia Llätzer estava malalt. Era de Betània, el poble de Maria i de la seva germana Marta. [...] Jesús estimava Marta i la seva germana i Llätzer. [...] Maria va arribar on era Jesús i, en veure'l, se li llançà als peus i li digué: «Senyor, si haguessis estat aquí, no s'hauria mort, el meu germà». Quan Jesús veié que ella plorava i que ploraven també els jueus que l'acompanyaven, es va commoure interiorment i es contorbà.

Gàlates 4,4-5

Però quan va arribar la plenitud del temps, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, perquè rescatés els qui vivíem sota la Llei i rebéssim la condició de fills.

Hebreus 4,14-16

Així, doncs, mantinguem ferma la fe que professem, ja que en Jesús, el Fill de Déu, tenim el gran sacerdot que ha travessat els cels.

No tenim pas un gran sacerdot incapaç de compadir-se de les nostres febleses: ell, de manera semblant a nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. Per tant, acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu, perquè es compadeixi de nosaltres, ens mostri el seu favor i ens concedeixi, quan sigui l'hora, l'ajuda que necessitem.

SEGONA REUNIÓ

Jesús, fill de Déu

*La Paraula era Déu, [...]
i es va fer carn
(Jn 1,1.14)*

LA PARAULA DE DÉU

*Al principi existia el qui és la Paraula.
La Paraula estava amb Déu
i la Paraula era Déu.
Ell estava amb Déu al principi.
Per ell tot ha vingut a l'existència,
i res no hi ha vingut sense ell.
En ell hi havia la vida,
i la vida era la llum dels homes.
[...]
El qui és la Paraula s'ha fet home
i ha habitat entre nosaltres,
i hem contemplat la seva glòria,
glòria que ha rebut
com a Fill únic del Pare,
ple de gràcia i de veritat (Jn 1,1-5.14).*

En la nostra primera reunió hem reflexionat sobre la humanitat de Jesús, tal com la transmeten els evangelis. Com feren els primers deixebles de Crist, és necessari aprofundir l'experiència viscuda amb ell.

Guiats per l'Esperit que Jesús els havia promès (Jn 16,12-13), els apòstols anaren descobrint de mica en mica la realitat divina de Jesús. En l'home que havien conegut hi van posant la llum de la seva divinitat, de la seva missió, del seu destí.

Els documents més segurs per a accedir d'aquesta manera al redescobrimet de Crist, el Fill de Déu fet home, són evidentment els evangelis i els altres escrits del Nou Testament. Després de les generacions del Nou Testament, els Pares de l'Església en continuaren la reflexió, i ho continuen fent els teòlegs i místics de totes les èpoques. Així es constitueix el conjunt de coneixements teològics que anomenem "cristologia", i que alimenta i precisa la fe dels cristians de tots els temps i de totes les cultures.

Què ens diuen les escriptures sobre la divinitat de Jesús?

Ja hem dit que totes les dades necessàries per a entendre teològicament la figura de nostre Senyor Jesucrist ens han estat transmises a través dels escrits del Nou Testament. Aquests textos expressen allò que serà de seguida recollit en el credo que recitem cada diumenge.

- Jesucrist és la Paraula, el Fill únic de Déu Pare (Jn 1,18), Primogènit de tota criatura (Jn 1,1-2 ; Col 1,15), sadollat de totes les gràcies (Col 1,19), que viu des de sempre en el si del Pare (Jn 1,18), essent Déu ell mateix (Jn 1,1 ; Flp 2,6).
- Tot allò que existeix, en el cel i sobre la terra, ha estat fet per ell i per a ell (Jn 1,3 ; Col 1,16-17), ell que és la llum veritable (Jn 1,9).
- En els evangelis sinòptics (Mateu, Marc i Joan) apareix ja el misteri de la divinitat de Jesús: pel testimoniatge que li reten els qui escoltaven les seves paraules (Mt 13,54) i els seus actes (Lc 6,19); pel seu poder de curació (Mt 14,33) o pel seu poder sobre els elements de la naturalesa (Lc 18,25); i, a més, pel convenciment que el mateix Jesús mostrava de la seva unió íntima amb el Pare dels cels (Mc 14,16).
- Crist, el Verb de Déu, es va desposseir d'ell mateix; es féu carn, es féu servidor i vingué a viure entre nosaltres (Jn 1,14 ; Fil 2,7) per revelar que ell és el Fill de Déu, a qui ningú no ha vist mai (Jn 1,18) i per donar-nos a conèixer el misteri de la seva voluntat (Ef 1,19), que hem estat escollits des d'abans de la creació del món per ser els seus fills adoptius (Ef 1,4-5) i que, quan s'hagin acomplert els temps, totes les coses seran sotmeses a un sol Senyor, Jesucrist (Ef 1,10).
- Però el món no el reconegué i no el va rebre (Jn 1,5.10-11). Per això es *féu obedient fins a la mort i una mort de creu* (Flp 2,8); *per això Déu l'ha exaltat i li ha concedit el nom que està per damunt de tot altre nom*, fent-lo el Senyor de la història (Flp 2,9-11).
- Per Crist hem rebut la remissió de les nostres faltes (Ef 1,7). Si nosaltres l'acollim, ell ens converteix en fills de Déu per la seva voluntat, no pel desig humà (Jn 12,13); perquè ha complagut Déu reconciliar tots els éssers del cel i de la terra, fent la pau per la sang de la creu (Col 1,20).
- Crist és també *el cap del cos, és a dir, de l'Església* (Col 1,18).

Aquestes són les veritats fonamentals que els teòlegs i els místics han aprofundit al llarg dels segles. Alhora aquestes veritats alimenten la fe dels simples creients de qualsevol època i condició; ens continuen interpel·lant encara avui.

Meditem aquestes paraules del Concili Vaticà II en la constitució apostòlica *Gaudium et spes* (§ 22): «Imatge del Déu invisible (Col 1,5), ell és l'home perfecte que ha restaurat la semblança divina en la descendència d'Adam, alterada des del primer pecat. Perquè en ell la naturalesa humana ha estat assumida, no absorbida, pel fet mateix, aquesta naturalesa ha estat elevada en nosaltres a una dignitat sense parió. Perquè, per la seva encarnació, el Fill de Déu està d'alguna manera unit ell mateix a tota persona humana. Treballà amb mans humanes, pensà amb la intel·ligència humana, actuà amb una voluntat humana, estimà amb un cor humà. Nascut de la Verge Maria, ha arribat a ser veritablement un de nosaltres, en tot semblant a nosaltres, excepte en el pecat» (cf. Ac 4,15).

Algunes primeres reflexions

Està clar que la humanitat de Jesús ens permet tenir amb ell una relació d'intimitat basada en la confiança i de prendre'l com a model principal en la nostra vida. Però la seva divinitat ens posa al davant la profunditat inescrutable del misteri de Déu.

Jesús ens revela la paternitat de Déu i que Déu és amor. Aquest amor és el motiu fonamental de la presència de Jesús, Fill de Déu, enmig nostre: Déu no ens deixa, no ens abandona a la nostra pròpia sort. Fidel al projecte que ell havia concebut per a nosaltres, Déu Pare compromet el seu propi Fill, associat a la creació des de l'origen, perquè assumeixi la tasca de reconciliar la humanitat i de restablir-hi la plenitud de la vida a què està destinada.

La presència de Jesucrist, Fill de Déu, en el món, canvia per sempre la nostra història i ens fa entrar en una nova dimensió. Des d'aquest moment, el nostre destí supera els límits del temps i de l'espai per formar part de l'eternitat de Déu,

A l'unificar-se en el Fill les naturaleses divina i humana i convertir-se Crist en el cap del cos del qual en som membres, fa que formem part del pla de Déu. I nosaltres només en som els beneficiaris. Respectuós amb la nostra llibertat, Déu espera de nosaltres una adhesió activa als seus desigs.

Per això podem comprendre com sant Ireneu pot dir: «La glòria de Déu és la persona vivent, i la vida humana és la visió de Déu: si ja la revelació de Déu per la creació proporciona la vida a tots els éssers que viuen sobre la terra, molt més la manifestació del Pare per mitjà del Verb donarà la vida als qui veuen Déu» (*Contra els heretges*, IV, 20,7).

Nosaltres veiem Déu en la persona de Jesucrist; se'ns ha concedit de viure per a l'eternitat com a fills de Déu.

SUGGERIMENTS PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN PARELLA

Per a l'oració

- Ens esforcem amb sinceritat a contemplar i a adorar el misteri de la presència de Déu en Crist? Busquem reconèixer aquesta presència, discreta però activa, en la nostra vida de cada dia?
- Demanem l'ajuda de Déu per tenir l'actitud dels pastors de Betlem i dels Mags (cf. Lc 2,15-20 ; Mt 2,9-11) que saberen escoltar els missatges que els convidaven a anar a adorar Crist Senyor en la humil humanitat d'un infant?

Per a la regla de vida

- Què podríem fer que ens permetés descobrir les persones, els moments, els llocs, les lectures o els objectes que puguin ser signes de la presència del Fill de Déu o de les seves crides?

Per a l'assentada

- Prenguem consciència que en el nostre cònjuge hi ha la presència misteriosa, però determinant, del Senyor, font de tot amor. Interroguem-nos si concebem els nostres projectes i si prenem les nostres decisions en funció de la voluntat de Deu revelada per la persona de Jesucrist.

Reflexionem-hi a partir d'algun passatge de l'evangeli que ens hagi impactat.

NB. És molt útil prendre nota dels punts essencials de les nostres reflexions personals i de parella. Més endavant ajuda a repassar-ho; i aquestes notes permetran, a més, una millor participació a l'equip.

SUGGERIMENTS PER A L'INTERCANVI EN EQUIP

- Dialoguem entre nosaltres sobre els que ens ha cridat l'atenció en l'estudi d'aquest capítol, allò que sigui nou o que confirma la nostra fe. Tenim dificultats per reconèixer en Jesús la persona del Fill de Déu?

- Mirem de descobrir junts quina és la importància de la fe en la divinitat de Crist per a l'oració, per a la vida litúrgica i sacramental.
- Quina relació podem reconèixer entre el Crist Paraula unit a la humanitat i la nostra unió pel sacrament del matrimoni? (Podríem comunicar a l'equip alguna reflexió de la nostra assentada).
- Tenim tendència a fer sobresortir la naturalesa humana de Jesús fins al punt de no apreciar la seva naturalesa divina? O bé tenim tendim només veure-hi la naturalesa divina?

LA PARULA DE DÉU PER A L'ORACIÓ PERSONAL I D'EQUIP

Es podrà escollir entre els textos següents, però també reprendre un passatge de l'evangeli mencionat en el desenvolupament del tema.

Marc 2,5-12

A Cafarnaüm li porten un malalt a Jesús

Jesús, en veure la fe d'aquella gent, diu al paralític: «Fill, et són perdonats els pecats».

Hi havia allà asseguts uns mestres de la Llei que pensaven: «Com és que aquest parla així? Això és una blasfèmia! Qui pot perdonar els pecats sinó Déu?»

A l'instant, Jesús s'adonà que pensaven així i els digué: «Per què penseu això dins vostre? Què és més fàcil, dir al paralític: "Et són perdonats els pecats", o bé dir-li: "Aixeca't, pren la llitera i camina"? Doncs ara sabreu que el Fill de l'home té el poder de perdonar els pecats aquí a la terra».

Llavors diu al paralític: «T'ho mano, aixeca't, pren la llitera i vés-te'n a casa».

Ell s'aixecà, prengué immediatament la llitera i va sortir a la vista de tothom. Tots quedaren sorpresos i donaven glòria a Déu. Deien: «No havíem vist mai res de semblant».

Joan 8,53-58

Al final d'un debat polèmic, els jueus hostils li diuen:

Que potser ets més gran que Abraham, el nostre pare? Ell va morir, i també van morir els profetes. Per qui et tens?

Jesús respongué: «Si jo em glorifiqués a mi mateix, la meua glòria no valdria res. Però el qui em glorifica és el meu Pare, aquell que anomeneu "el nostre Déu". Vosaltres no el coneixeu, però jo sí que el conec. I si diguéis que no el conec, seria tan mentider com vosaltres; però jo el conec i guardo la seva paraula. Abraham, el vostre pare, s'entusiasmà esperant de veure el meu dia, el veié i se'n va alegrar».

Llavors els jueus li digueren: «¿Encara no tens cinquanta anys i has vist Abraham?»

Jesús els respongué: «Us ho ben asseguro: des d'abans que Abraham nasqués, jo sóc».

Primera carta de sant Joan 4,8-10,14-15

El qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor. L'amor de Déu s'ha manifestat enmig nostre quan ha enviat al món el seu Fill únic perquè visquem gràcies a ell. L'amor consisteix en això: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ens ha estimat primer i ha enviat el seu Fill com a víctima que expia els nostres pecats.

Nosaltres donem testimoni d'allò que hem contemplat: el Pare ha enviat el seu Fill com a salvador del món. Per això tothom qui confessa que Jesús és el Fill de Déu, està en Déu, i Déu en ell.

TERCERA REUNIÓ

El missatge de Jesús (1)

*Portar la bona nova als pobres
(Lc 4,18)*

LA PARAULA DE DÉU

I se n'anà a Natzaret, on s'havia criat. El dissabte, com tenia per costum, va entrar a la sinagoga i s'aixecà a llegir. Li donaren el volum del profeta Isaïes, el desplegà i va trobar el passatge on hi ha escrit:

*L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit.
M'ha enviat a portar la bona nova als pobres,
a proclamar als captius la llibertat
i als cecs el retorn de la llum,
a posar en llibertat els oprimits,
a proclamar l'any de gràcia del Senyor.*

Després plegà el volum, el retornà a l'ajudant de la sinagoga i es va asseure. Tots els qui eren a la sinagoga tenien els ulls posats en ell. Aleshores començà dient-los: «Avui es compleix aquesta escriptura que acabeu d'escoltar». (Lc 4,16-21)

A la sinagoga de Natzaret Jesús proclama per primera vegada que ell ha vingut per anunciar una bona notícia als pobres. Ho fa citant les paraules del profeta Isaïes (61,1-2), és a dir, remetent-se a la tradició del poble escollit que ell continua i que va a perfeccionar. Contestarà el mateix una mica després, responent als enviats per Joan Baptista que han vingut a interrogar-lo (Lc 7,18-22).

Què ens vol dir el Senyor?

Primera qüestió

A quina mena de pobres es referia Jesús quan anunciava que els duia una “bona notícia”? Als pobres materials o als “pobres d'esperit”? La qüestió és discutida. Però és evident que Jesús pensava en dos tipus de pobres.

Els evangelis, en efecte, ens mostren Jesús ajudant sovint els pobres materials però, sobretot, els malalts físics o mentals. Recordem les seves curacions o com valora la vídua pobra que tira la seva almoïna al temple (Mc 12,41-44) o, al contrari, la seva crítica als rics tancats en el seu egoisme (Lc 6,24-26). Demana acollir amb prioritat els pobres (Lc 14,12-14). Solennement declara la importància decisiva que en el judici final tindran els serveis prestats als pobres (Mt 25,31-40).

Al mateix temps, els evangelis ens parlen de l'afecte de Jesús pels infants que, en la seva debilitat, posen la seva confiança en els qui els acullen (Mt 18,34 ; Mc 10,36-37). El públicà,

conscient que la seva misèria espiritual serà justificada (Lc 18,9-14). Quan es dirigeix als seus deixebles o a aquell home ric que l'aprecia, li demana que no es recolzi en la seguretat dels béns, sinó desfer-se'n per a tornar-se sense reserva a l'amor de Déu sobre ells (Mt 19,29; Mc 10,17-22; Lc 12,22-31).

Per tant, podem concloure que la pobresa a la que Jesús fa referència té aspectes múltiples i complementaris.

Segona qüestió

En què consisteix la “bona notícia” que Jesús anuncia als pobres?

La “bona notícia” és, en principi, que Déu està atent al drama de les diferents formes de pobresa que marquen profundament la condició humana. No abandona els pobres a la seva sort, sinó que els és proper, amb compassió (Mt 9,35-36). Ell mateix assumeix totes les limitacions i pobreses que comporta la condició humana.

Al mateix temps, la “bona notícia” que Jesús anuncia als pobres obre l'horitzó d'una redempció final: els promet de ser privilegiats en el Regne del Cel. *Feliços els qui ara ploreu: vindrà dia que riureu!* (Lc 6,21). Els qui són els últims en aquesta terra seran els primers a entrar a la comunió plena amb Déu (Mt 19,30).

Des d'aquesta perspectiva la redempció es manifesta en un camí concret: en la seva predicació Jesús proclama la igualtat i la fraternitat de tothom davant Déu: *Sigueu tots germans* (Mt 19,30). Aquestes idees han passat a formar part del pensament humanista, fins i tot quan la pròpia societat no vulgui reconèixer el seu origen evangèlic.

Finalment hi ha una tercera promesa de Jesús a tots els que es fan pobres per amor a Déu. A aquells que, en un abandó confiat, deixen tot allò que protegeix i sembla garantir l'autosuficiència, Jesús no només els assegura la glòria en el cel, sinó també l'alegria d'una plenitud de vida en aquesta terra (Mc 10,29-30).

SUGGERIMENTS PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN PARELLA

Per a l'oració

- Busco una actitud humil i confiada en la meua relació amb el Senyor? Sóc conscient de les meves limitacions davant la bondat infinita de Déu envers meu?
- Quan preguem al Senyor, ens sentim solidaris espiritualment davant d'ell de la pobresa, material o espiritual, que es dóna en el nostre entorn immediat o en el món? Meditem profundament sobre el poder redemptor de l'amor de Déu vers els qui estan necessitats, sempre i arreu?

Per a la regla de vida

- En funció de les nostres condicions de vida, què ens podríem proposar, de manera concreta, per correspondre a la “bona notícia” anunciada pel Senyor als pobres que tenim a prop en la nostra vida diària?
- Quina classe de despreniments i de purificació necessitem per apropar-nos a la “pobresa d'esperit”, que és una condició per ser rebuts en el Regne del cel?
- Cadascú de nosaltres, en la nostra participació responsable i reflexionada en la vida social i institucional, és conscient que ha de contribuir a millorar la vida col·lectiva a la ciutat?

Per a l'assentada

- Quan descobrim en la nostra pròpia llar limitacions i febleses físiques i espirituals, som capaços de no retreure'ns-les? Les acceptem? Com és aquesta acceptació? Som capaços d'admetre que formen part de la “pobresa” que marca, de moltes maneres, la condició humana i que és amb aquestes limitacions amb les que Jesús ens estima?

- Davant d'aquestes formes de pobresa dels altres, ens allunyem o, fins i tot, emetem judicis poc caritatius? O bé ens apropem i imitem l'actitud compassiva que Jesús tingué amb els pobres?

Reflexionem-hi a partir d'algun passatge de l'evangeli que ens hagi impactat.

NB. És molt útil prendre nota dels punts essencials de les nostres reflexions personals i de parella. Més endavant ajuda a repassar-ho; i aquestes notes permetran, a més, una millor participació a l'equip.

SUGGERIMENTS PER A L'INTERCANVI EN EQUIP

- El missatge de Jesús sobre la pobresa, ens fa descobrir la nostra “no-pobresa”, és a dir, les nostres pretensions d'autosuficiència, els nostres desigs possessius de qualsevol ordre?
- L'evangeli, és per a nosaltres una crida per procurar un estil de vida més sobri i auster? Hi trobem la motivació per a compartir fraternalment?
- Davant els problemes dramàtics de la pobresa material, psicològica i espiritual tan esteses en el nostre món desenvolupat i en països en vies de desenvolupament, malgrat els avenços tècnics i econòmics de la nostra època, què ens demana avui l'evangeli? Com podem ser testimonis de la “bona notícia als pobres”?
- Encara que ocupem un lloc senzill en la nostra societat, allà on siguem, posem en pràctica el nostre amor als pobres?

LA PARAULA DE DÉU PER A L'ORACIÓ PERSONAL I D'EQUIP

Es podrà escollir un dels textos següents, però també un passatge de l'evangeli mencionat en el desenvolupament del tema.

Marc 10,28-31

Llavors Pere li va dir: «Mira, nosaltres ho hem deixat tot i t'hem seguit».

Jesús digué: «Us ho asseguro: tothom qui per mi i per l'evangeli hagi deixat casa, germans, germanes, mare, pare, fills o camps, rebrà, ja en el temps present, cent vegades més de cases, germans, germanes, mares, fills, camps, i també persecucions, i, en el món futur, la vida eterna. Molts passaran de primers a darrers, i molts, de darrers a primers».

Lluc 10,21-22

En aquell mateix moment, Jesús, ple de la joia de l'Esperit Sant, digué: «T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i entesos. Sí, Pare, així t'ha plagut de fer-ho. El Pare ho ha posat tot a les meves mans. Ningú no coneix qui és el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix qui és el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar.»

Salm 34/33,2-9,16-23

El pobre prega al Senyor. Jesús pregava amb aquests salms

*Beneiré el Senyor en tot moment,
tindrè sempre als llavis la seva lloança.*

*La meva ànima es gloria en el Senyor;
se n'alegraran els humils quan ho sentin.*

*Tots amb mi glorifiqueu el Senyor,
exalcem plegats el seu nom.*

*He cercat el Senyor i ell m'ha respost,
m'ha alliberat de l'angoixa que tenia.*

*Alceu vers ell la mirada i sereu radiants,
i no haureu d'abaixar els ulls, avergonyits.*

*El Senyor escolta el pobre que l'invoca,
i el salva de tots els perills.*

*Acampa l'àngel del Senyor
entorn dels seus fidels per protegir-los.*

*Tasteu i veureu que n'és, de bo, el Senyor;
feliç l'home que s'hi refugia!*

[...]

*Els ulls del Senyor vetllen pels justos,
els escolta quan criden auxili.*

*El Senyor es gira contra els malfactors
per esborrar de la terra el seu record.*

*Als qui clamen al Senyor, ell els escolta
i els treu de tots els perills.*

*El Senyor és a prop dels cors que sofreixen,
salva els homes que se senten desfets.*

*El just pateix molts mals,
però el Senyor sempre l'allibera;
vetlla per cada un dels seus ossos,
no en trencaran cap ni un.*

*La malícia duu el malvat a la mort,
els qui detesten el just pagaran la seva culpa.*

*El Senyor rescata la vida dels seus servents:
quedaran nets de culpa els qui es refugien en ell.*

QUARTA REUNIÓ

El missatge de Jesús (2)

*Jo, enmig de vosaltres,
sóc com el qui serveix
(Lc 22,27)*

LA PARAULA DE DÉU

Jaume i Joan han demanat a Jesús els primers llocs al seu costat. Aleshores Jesús es dirigeix al grup dels apòstols:

Ja sabeu que els qui figuren com a governants de les nacions les dominen com si en fossin amos, i que els grans personatges les mantenen sota el seu poder. Però entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important enmig vostre, que es faci el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, que es faci l'esclau de tots; com el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom (Mc 10,42-45)

Jo, enmig de vosaltres, sóc com el qui serveix (Lc 22,27) al terme de la seva, durant l'últim sopar, Jesús pronuncia aquestes paraules com a resposta a la discussió dels apòstols que volien saber quin d'ells era el més gran.

Què ens vol dir el Senyor?

En la predicació de Jesús, l'ensenyament sobre el "servei" es fa cada vegada més explícit, precisament per la presentació que fa el servidor bo i fidel. Aquest servidor és el majordom fidel i diligent que pren la iniciativa per al bé de la casa del seu senyor (Mt 24,45-47), que treballa activament en l'absència del seu amo (Lc 12,42-44), que negocia intel·ligentment els talents rebuts en dipòsit (Mt 25,14-23), que vetlla constantment esperant el retorn del seu senyor (Mc 13,34-36) i que després d'haver complert totes les seves obligacions, roman humil i sense pretensions (Lc 17,7-10).

Per altra banda, en el comportament personal de Jesús hi descobrim l'ensenyament sobre el servei: l'exemple pràctic del que vol dir "servir". Pensem en la compassió que mostra sovint per les persones que pateixen i a les quals guareix. I tenim el gest impressionant del rentament dels peus als deu apòstols en el darrer sopar (Jn 13,2-6).

Però el misteri de Jesús que es proclama "servidor" té una profunditat que va més enllà d'allò purament moral i social. Ens n'adonem contemplant la resistència de Jesús a les temptacions en el desert quan refusa d'emprar el seu poder per assolir els seus objectius (Mt 4,8-10). Més explícitament, sentim Jesús declarar: *És necessari que el món sàpiga que jo estimo el Pare i que faig el que el Pare m'ha manat* (Jn 14,31). I sentim com respon als deixebles que

cerquen els llocs millors: *El Fill de l'home, no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom* (Mc 10,45).

Aquesta manifestació del projecte de la salvació dels homes, expressió de la voluntat del Pare, ens revela el paper del Fill en aquest projecte. Jesús home, la segona persona de la Trinitat, es despulla radicalment de la seva condició divina per assumir la humana. Des d'aquesta situació, el Fill s'entrega al servei de tothom per amor, sense reserves. *Havent estimat els seus que eren al món, els estimà fins a l'extrem* (Jn 13,1). Ell és el salvador que comparteix totalment la condició humana fins a les seves conseqüències més tràgiques: la mort sobre la creu.

Quin és el motiu profund que inspira aquesta conducta de Jesús? La resposta és clara: Jesús accepta la missió que el Pare li encomana, perquè *Déu és amor. Ens ha manifestat l'amor que Déu ens té: Déu ha enviat el seu Fill únic al món perquè visquem gràcies a ell* (1Jn 4,8-9). Jesús, el Fill, viu i es mou en perfecta comunió trinitària amb el Pare, el Fill i l'Esperit Sant: *Qui m'estima, guardarà la meua paraula; el meu Pare l'estimarà i vindrem a fer estada en ell* (Jn 14,23 ; cf. 1,18 ; 3,35 ; 17,24).

La creació és el projecte d'amor de Déu; en cap moment renuncia a aquest projecte, s'hi manté fidel fins i tot quan la persona s'oblidi d'Ell; és més, de tal manera està decidit a dur endavant els seus designis d'amor que s'involucra personalment en la salvació humana, i així el seu Fill es fa un de nosaltres i viu, mor i ressuscita per la nostra salvació.

No oblidem que aquest pla de Déu, el *misteri* de la redempció, continua present per a nosaltres. Durant el darrer sopar, abans de consumir el sacrifici, el Senyor volgué deixar-nos el memorial pel qual se'ns fa present i es queda per sempre entre nosaltres: l'eucaristia. En efecte, en l'eucaristia el Senyor, que és qui serveix, s'entrega totalment al Pare i s'ofereix pels seus germans, els homes i dones del món.

El Concili Vaticà II aclareix i mostra la unió entre la nostra participació com a laics en la litúrgia i la nostra vida quotidiana:

«Com que el Sacerdot etern i suprem, Crist Jesús, també vol continuar el seu testimoni i el seu servei per mitjà dels laics, els vivifica amb el seu Esperit i els empeny constantment a tota obra bona i perfecta.

Aquells, en efecte, que ha associat íntimament a la seva vida i missió, també els fa partícips del seu ministeri de sacerdot destinat a practicar el culte espiritual per a glòria de Déu i salvació de la humanitat. Per aquesta raó, els laics, pel fet de ser consagrats a Crist i unguits amb l'Esperit Sant, són cridats i dotats de manera admirable perquè en ells es produeixin cada vegada amb més abundància els fruits de l'Esperit. Ja que tots els seus actes, l'oració i les iniciatives apostòliques, la convivència conjugal i familiar, el treball de cada dia, l'esbarjo de l'ànima i del cos, si es realitzen en l'Esperit, i fins i tot les molèsties de la vida, si són suportades amb paciència, esdevenen sacrificis espirituals, acceptables a Déu per Jesucrist (cf. 1Pe 2 2,5), piadosament presentats al Pare amb l'ofrena del Cos del Senyor en la celebració de l'eucaristia. D'aquesta manera també els laics, actuant arreu santament com a adoradors, consagren a Déu el mateix món» (*Constitució dogmàtica sobre l'Església*, § 34).

SUGGERIMENTS PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN PARELLA

Per a l'oració

- Quan meditem sobre la persona de Jesús i preguem, quins són els aspectes que més ens commouen d'Ell: l'autor dels miracles, el mestre de vida o el servidor que es posa al servei de la persona fins al punt d'entregar la vida?

Per a la regla de vida

- Quin ús fem del “poder”, més o menys fort, de què disposem en les diferents situacions concretes de la nostra vida respecte a les persones que ens envolten? Què significa per a cadascun de nosaltres *posar-se al servei* de les persones que, directament o indirecta, són al nostre càrrec en la via ordinària?
- Inversament, com ens situem en la relació de servei respecte les persones de les quals en depenem en la vida quotidiana? Patim aquesta relació? O bé la vivim amb esperit de disponibilitat?

Per a l'assentada

- En quina mesura l'esperit de servei caracteritza les nostres relacions en el matrimoni?
- Està cadascú al servei del creixement humà i espiritual de l'altre?
- O bé cedim a la temptació de fer prevaler els nostres drets i fer que ens serveixin?

Reflexionem-hi a partir d'algun passatge de l'evangeli que ens hagi impactat.

NB. És molt útil prendre nota dels punts essencials de les nostres reflexions personals i de parella. Més endavant ajuda a repassar-ho; i aquestes notes permetran, a més, una millor participació a l'equip.

SUGGERIMENTS PER A L'INTERCANVI EN EQUIP

- Compartim si hi ha hagut en nosaltres alguna reacció després d'haver reflexionat sobre el servei, segons l'evangeli, pel que fa a la figura de Jesús servidor.
- Posem en comú la nostra forma d'entendre l'esperit de servei en el matrimoni, en la família, i més amplament en les relacions socials.
- Pensem que el canvi evangèlic entre *primers* i *darrers* es pot aplicar realment?
- Què podem comentar de les paraules de Jesús referides per sant Pau: *Fa més feliç donar que rebre?* (Ac 20,35).

LA PARAULA DE DÉU PER A L'ORACIÓ PERSONAL I D'EQUIP

Es podrà escollir entre els textos següents, però també reprendre un passatge de l'evangeli mencionat en el desenvolupament del tema.

Joan 13,1-5.12-15

Era abans de la festa de Pasqua. Jesús sabia que havia arribat la seva hora, l'hora de passar d'aquest món al Pare. Ell, que havia estimat els seus que eren al món, els estimà fins a l'extrem.

Mentre sopaven, quan el diable ja havia posat en el cor de Judes, fill de Simó Iscariot, la resolució de trair-lo, Jesús, sabent que el Pare li ho havia posat tot a les mans, i que havia vingut de Déu i a Déu tornava, s'aixecà de taula, es tragué el mantell i se cenyí una tovallola; després va tirar aigua en un gibrell i començà a rentar els peus dels deixebles i a eixugar-los amb la tovallola que duia cenyida. [...]

Després de rentar-los els peus, es va posar el mantell i s'assegué a taula altra vegada. Llavors els digué: «¿Enteneu això que us he fet? Vosaltres em dieu "Mestre" i "Senyor", i feu bé de dir-ho, perquè ho sóc. Si, doncs, jo, que sóc el Mestre i el Senyor, us he rentat els peus, també vosaltres us els heu de rentar els uns als altres. Us he donat exemple perquè, tal com jo us ho he fet, ho feu també vosaltres».

Lluc 12,35-40

Estigueu a punt, amb el cos cenyit i els llums encesos. Feu com els criats que esperen quan tornarà el seu amo de la festa de noces, per obrir la porta tan bon punt arribi i tru-

qui. Feliços aquells servents que l'amo, quan arribi, trobi vetllant! Us asseguro que se cenyirà, els farà seure a taula i es posarà a servir-los. Feliços d'ells si ve a mitjanit o a la matinada i els troba vetllant així!

Prou que ho compreneu: si l'amo de la casa hagués sabut a quina hora de la nit havia de venir el lladre, no hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, perquè el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada.

Salm 100/99

Aclameu el Senyor arreu de la terra,

*honoreu el Senyor amb cants de festa,
entreu davant d'ell amb crits d'alegria.*

Reconeixeu que el Senyor és Déu,

*que és el nostre creador i que som seus;
som el seu poble i el ramat que ell pastura.*

Entreu als seus portals enaltint-lo,

*canteu lloances als seus atris,
enaltiu-lo i beneïu el seu nom:*

«Que n'és, de bo, el Senyor!

Perdura eternament el seu amor,

és fidel per segles i segles.»

CINQUENA REUNIÓ

El missatge de Jesús (3)

Vosaltres, pregueu així
(Mt 6,9)

LA PARAULA DE DÉU

Quan pregueu, no sigueu com els hipòcrites, que els agrada de posar-se drets i pregar a les sinagogues i a les cantonades de les places perquè tothom els vegi. Us asseguro que ja tenen la seva recompensa. En canvi, tu, quan preguis, entra a la cambra més retirada, tanca-t'hi amb pany i clau i prega al teu Pare, present en els llocs més amagats, i el teu Pare, que veu el que és amagat, t'ho recompensarà.

Quan pregueu, no parleu per parlar, com fan els pagans: es pensen que amb la seva xerrameca es faran escoltar. No sigueu, doncs, com ells, que bé sap el vostre Pare de què teniu necessitat abans que li ho demaneu.

*Vosaltres, pregueu així:
Pare nostre del cel,
santifica el teu nom,
vingui el teu Regne,
que es faci la teva voluntat
aquí a la terra com es fa en el cel.
Dóna'ns avui
el nostre pa de cada dia;
perdona les nostres ofenses,
així com nosaltres
perdonem els qui ens ofenen;
no permetis
que caiguem en la temptació,
i allibera'ns del mal. (Mt 6,5-13)*

Els primers cristians ja adoptaren el parenostre com l'oració per excel·lència. És des d'aleshores com l'hem après del salvador i, segons el seu ensenyament, ens atrevim a dir...

En el parenostre Jesús ens ensenya una nova manera de dirigir-nos a Déu anomenant-lo *Abbà!*, Pare! Això ens situa, des del principi, en una nova dimensió de confiança, com a fills seus. Els cristians som els únics que sabem que Déu és el nostre Pare. Això no fou revelat a Moisès ni als profetes, perquè nosaltres hem rebut aquesta revelació de Jesús, el seu Fill. A cadascú de nosaltres, personalment, el Senyor ens anomena "fill meu".

Què ens diu el Senyor de l'oració?

Per què hem de pregar?

Jesús mateix ens dóna exemple de la importància de l'oració. Els quatre evangelistes coincideixen en afirmar que Jesús pregava sovint, especialment en els moments més importants. Marc ens en refereix tres circumstàncies particulars: en començar el seu ministeri públic (Mc 1,35), després de la multiplicació dels pans i els peixos (4,46) i en el lllindar de la seva passió, a l'hort de les oliveres a Getsemaní (14,32).

A més, Jesús ens ensenya quina ha de ser l'actitud del cristià en la vida quotidiana: romandre en relació permanent amb Déu en totes les nostres activitats, ja sigui en el treball, les relacions socials o familiars, per a donar un sentit a tota la vida. Només en aquest sentit podem entendre aquestes paraules de Jesús: *sense mi no podeu fer res* (Jn 15,5). La pregària és com un pont entre Déu i la persona, possibilita un diàleg autèntic que transforma tota la vida.

Com a creients, preguem perquè som conscients de la nostra dependència respecte a Déu. Amb humilitat i confiança reconeixem Aquell qui ens ha donat la vida per amor.

Com a deixebles de Jesús, creiem que el Fill de Déu fet home és present entre nosaltres i en nosaltres, confessem que la nostra oració és aquella mateixa de Jesús: ell prega amb nosaltres i en nosaltres.

En l'oració ens reconeixem fràgils i pecadors, i sabem que sense ella és impossible conservar la fe i la caritat i romandre purs i generosos. Si en cap moment ens assaltés la temptació que només és un deure, una obligació, no oblidem que l'oració també és font de goig, perquè ens fa entrar en un diàleg filial amb Déu a través de Jesucrist.

El Catecisme de l'Església catòlica ens diu que l'oració és «l'elevació de l'ànima a Déu per demanar-li els béns que ens convenen» (n. 2559). I, a més: «L'oració és un do, una gràcia [...] una relació d'aliança establerta per Déu en el fons del nostre ésser» (n. 2713). «És acció de Déu i de la persona humana» (n. 2564).

Com pregar

Jesús ens ensenya a pregar, escolta la nostra oració i ens convida a fer-la per tal que sigui personal i íntima, humil, perseverant i confiada.

Personal i íntima

És necessari que l'oració personal de cadascun de nosaltres, de cor a cor amb Déu el nostre Pare, es faci en silenci i des del fons de nosaltres mateixos. Jesús ens ho diu clarament: *Tu, quan preguis, entra a la cambra més retirada, tanca-t'hi amb pany i clau i prega al teu Pare, present en els llocs més amagats, i el teu Pare, que veu el que és amagat, t'ho recompensarà* (Mt 6,6). *De bon matí, quan encara era fosc, es va llevar, sortí, se n'anà en un lloc solitari i s'hi va quedar pregant* (Mc 1,35).

Els evangelistes ens refereixen que Jesús es retirava sovint per pregar: *Però ell es retirava en llocs solitaris i pregava* (Lc 5,16). *Després d'acomiar-los va pujar tot sol a la muntanya a pregar. Al vespre encara era allà tot sol* (Mt 14,23). *De bon matí, quan encara era fosc, es va llevar, sortí, se n'anà en un lloc solitari i s'hi va quedar pregant* (Mc 1,35).

És veritat que l'oració comunitària és necessària i desitjable, però no ha de substituir mai el precepte del Senyor de pregar al Pare en el més profund del cor. És el que afirma el Concili Vaticà II: «Però la vida espiritual no es limita a la participació de la sagrada litúrgia tota sola. En efecte, el cristià, cridat a l'oració comunitària, no obstant això, també ha d'entrar en la seva cambra a fer oració al Pare en l'amagatall; més encara, segons l'ensenyament de l'Apòstol, ha de fer oració sense parar» (Constitució *Sacrosantum concilium* sobre la sagrada litúrgia, n. 12).

Humil

La nostra oració ha de tenir la simplicitat del nen que parla amb el seu Pare. Ha de ser humil com Jesús ho ensenya en la paràbola del fariseu i del publicà (Lc 18,9-14), o en l'exemple del leprós que l'implora: *Senyor, si vols, em pots purificar* (Mt 8,2). *Déu s'enfronta amb els orgullosos, però als humils els concedeix la seva gràcia* (Jm 4,6). El centurió, conscient de no pertànyer al poble escollit, sol·licita molt humilment la curació del seu servent i, abans que Jesús arribés a casa seva, *li va enviar uns amics a dir-li: «Senyor, no et molestis: jo no sóc digne que entris a casa meva, i per això ni tan sols m'he considerat digne de venir a trobar-te»* (Lc 7,6-7)

Perseverant

En els evangelis, emprant nombroses paràboles, Jesús ensenya la força d'una oració de petició perseverant. Lluc escriu: *Jesús els va proposar una paràbola per fer-los veure que cal pregar sempre sense defallir* (Lc 18,1-8): és la paràbola del jutge inic i la vídua inoportuna. No falten exemples en els evangelis de casos on la insistència dona el seu fruit. La cananea segueix Jesús amb els seus crits: *Senyor, Fill de David, tingues pietat de mi. La meva filla està endimoniada i sofreix molt* (Mt 15,22). I Jesús, que lloa la seva fe, l'escolta. Els dos cecs a Jericó encara criden més fort quan passa el Senyor: *Senyor, Fill de David, tingues pietat de nosaltres!* (Mt 20,29-34). Quantes vegades ens oblidem que Jesús és a prop nostre i que nosaltres podem apel·lar a la seva pietat?

Confiaada

Referint-se a la bondat del Senyor, el centurió acaba el seu missatge: *Digues una paraula i el meu criat es posarà bo* (Lc 7,7). A la missa repetim aquestes paraules en el moment de combregar. Jesús ens convida a la confiança: *I jo us dic: Demaneu, i Déu us donarà; cerqueu, i trobareu; truqueu, i Déu us obrirà* (Lc 11,9). *Tot allò que demanareu en la pregària amb fe, ho rebreu* (Mt 21,22 ; cf. Mc 11,20-27). Sant Agustí posa com a exemple de l'oració confiada, de l'abandó total en mans del Senyor, la de Marta quan Jesús arriba a Betània després de la mort de Llätzer: *Senyor, si haguessis estat aquí, no s'hauria mort, el meu germà. Però, fins i tot ara, jo sé que Déu et concedirà tot el que li demanis* (Jn 11,21-22).

L'oració de petició neix en nosaltres quan, conscients de les nostres limitacions i segurs que Déu és el nostre Pare, ens hi dirigim amb confiança per demanar allò que necessitem. Jesús mateix, a Getsemaní, va fer una oració de petició al Pare per ell mateix. *Abba, Pare, tot t'és possible; aparta de mi aquesta copa. Però que no es faci el que jo vull, sinó el que tu vols* (Mc 14,36). Jesús ens dona aquí la regla d'or de tota oració de petició: en darrera instància, confiar-se a la voluntat de Déu, desitjar la voluntat de Déu i no la nostra.

Alguns consells útils per a la nostra oració

L'objectiu de la nostra oració ha de ser, primer que tot, el trobament amb Déu. Si tenim necessitat de consol, això en serà una conseqüència, però no la meta de la nostra recerca.

Per pregar, cal que fem silenci, interior i exterior. La nostra relació amb els altres, la nostra atenció a les seves necessitats, el nostre reconeixement, la nostra generositat, la reconciliació necessària... afavoriran i constituïran el clima necessari per a la nostra oració.

No ens sentim abatuts si ens sembla que "Déu no ens escolta" i que les nostres oracions de petició no queden satisfetes. Pot ser que hàgim demanat alguna cosa que veritablement no ens convingui, malgrat que des del nostre punt de vista humà no ens n'adonem. Aquests "silencis aparents" de Déu mai no són una absència de Déu.

No ens desanimen en períodes d'aparent aridesa, quan una oració relaxada no ens sembli veritablement difícil, la perseverança de la nostra presència davant Déu i la seva gràcia produiran els seus fruits.

Hem comprovat que Jesús experimenta constantment la necessitat de trobar-se sol amb el Pare? Quin serà el seu diàleg? L'evangeli és discret. El que és segur és que es produeix un intercanvi entre el Fill i el Pare, en el cercle infinit d'amor que segella l'Esperit Sant.

Veritablement l'oració pot fer-nos dir a Déu *Pare!* i també *Papa!*, i permet que ens adonem que ell ens diu *fill meu!* I ens convida a participar de l'amor infinit viscut en la unitat trinitària.

SUGGERIMENTS PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN PARELLA

El que hem estudiat en aquest capítol ens porta a qüestions més amples el que és habitual i que tenen un interès i una importància més enllà del temps que transcorre entre una reunió d'equip i la següent. Pot ser útil reprendre aquests suggeriments de tant en tant per parar-nos a reflexionar-hi de nou, personalment i en parella.

Per a l'oració

- Tenim consciència de les condicions necessàries per a l'**oració personal**, és a dir: apai-vagar-nos, no estar pressionats, cercar el silenci interior i exterior? Perquè no es tracta de realitzar una tasca, sinó de trobar-nos amb Déu.
- En les nostres **oracions conjugals**, demanem naturalment pels nostres fills i els nostres familiars, amb les seves preocupacions i esperances. El nostre amor de pares ens mena a donar un lloc prioritari als nostres fills en l'oració. Pot ser que, a vegades, ens oblidem de demanar per nosaltres mateixos...
- Ens atrevim a fer silenci, a parlar menys i a posar-nos a l'escolta del Senyor, a través de la seva Paraula i del seu Esperit? La nostra oració, està en comunió amb la de tota l'Església?
- Ens hem parat a pensar que és bo d'emprar un temps d'oració per realitzar un "examen de consciència"? En el sentit que, cada dia en la presència del Senyor, poguéssim
 - donar gràcies pels dons rebuts i demanar llum;
 - reflexionar sobre les meves accions, els meus desigs, els meus projectes;
 - demanar perdó;
 - prendre resolucions i demanar la gràcia de ser-hi fidels.

Per a la regla de vida

- Amb ocasió d'aquest tema, podríem orientar la nostra **regla de vida** cap al compromís de tenir un moment d'oració cada dia, potser com a primer acte de la jornada. Podria consistir en:
 - agrair al Senyor el nou dia;
 - oferir la nostra activitat de la jornada;
 - demanar saber fer obres de caritat, de pensament, paraula i obra en relació amb tothom qui em relacionaré;
 - demanar la gràcia de saber donar testimoniatge de la fe i l'esperança;
 - proposar-se realitzar alguna cosa concreta en acabar l'oració.

Per a l'assentada

- Parlem amb el nostre cònjuge, en presència de Déu, sobre:
 - Com és en aquest moment la nostra oració personal i conjugal?
 - Quines dificultats travessa i com podem ajudar-nos l'un a l'altre?
 - Quins progressos hem vist en el darrer any?

- Hem compartit amb els nostres fills alguna cosa de la nostra oració, que nosaltres parlem conjuntament amb Déu, el nostre Pare?
- Quina és la qualitat de la nostra oració familiar, si en fem?
- Quines ajudes necessitem?
- L'equip, ens hi pot ajudar?

NB. És molt útil prendre nota dels punts essencials de les nostres reflexions personals i de parella. Més endavant ajuda a repassar-ho; i aquestes notes permetran, a més, una millor participació a l'equip.

SUGGERIMENTS PER A L'INTERCANVI EN EQUIP

- Què ens podem dir, els uns als altres, sobre la nostra experiència de l'oració a tots els nivells i de la seva incidència en la vida del nostre matrimoni i de la nostra família?
- Quin lloc ocupa la Paraula de Déu en la nostra oració? Preguem amb els salms com feia Jesús? Com meditem un passatge de l'evangeli?
- L'oració de petició és la més espontània, i Jesús l'encoratja. Quines altres actituds de l'oració ens resulten més fàcils de practicar?
- Som feliços quan preguem?
- Podem compartir amb els altres membres de l'equip com procurem viure la nostra jornada sense oblidar la presència de Déu. Per exemple, si practiquem l'oració vocal repetitiva, com el rosari, en els nostres desplaçaments; si tenim un pensament, ni que sigui molt breu, en passar davant d'una església o davant la presència real en el sagrari; si fem breus invocacions repetitives durant del dia; si repetim expressions de l'evangeli com feien aquelles persones que imploraven l'auxili de Jesús (els cecs de Jericó, etc.).

LA PARAULA DE DÉU PER A L'ORACIÓ PERSONAL I D'EQUIP

Es podrà escollir entre els textos següents, però també reprendre un passatge de l'evangeli mencionat en el desenvolupament del tema.

Salm 23/22

Recordem que Jesús pregava amb els salms. La imatge del pastor, procedent de l'Antic Testament, s'aplica a Jesús, el Bon Pastor.

El Senyor és el meu pastor:

no em manca res.

Em fa descansar en prats deliciosos,

em mena al repòs vora l'aigua, i allí em retorna.

Em guia per camins segurs,

per amor del seu nom;

ni que passi per la vall tenebrosa,

no tinc por de cap mal.

Tu, Senyor, ets vora meu:

la teva vara i el teu bastó

em donen confiança.

Davant meu pares taula tu mateix

enfront dels enemics;

m'has ungit el cap amb perfums,

omples a vessar la meva copa.

Ben cert, tota la vida m'acompanyen

la teva bondat i el teu amor.

*I viuré anys i més anys
a la casa del Senyor.*

Joan 17,17-26

Sant Joan ens desvetlla alguna cosa de l'oració de Jesús, la vigília de la seva Passió. Jesús prega per tots els qui el Pare li ha donat.

Consagra'ls en la veritat, que és la teva paraula. Tal com tu m'has enviat al món, jo també els hi he enviat. Jo em consagro a mi mateix per ells, perquè ells també siguin consagrats en la veritat.

No prego només per ells, sinó també pels qui creuran en mi gràcies a la seva paraula. Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat. Jo els he donat la glòria que tu m'has donat, perquè siguin u com nosaltres som u. Que jo estigui en ells i tu en mi, perquè siguin plenament u. Així el món reconeixerà que tu m'has enviat i que els has estimat a ells com m'has estimat a mi. Pare, vull que els qui m'has confiat estiguin amb mi allà on jo estic i vegin la meua glòria, la glòria que m'has donat perquè m'estimaves des d'abans de crear el món. Pare bo, el món no t'ha conegut, però jo t'he conegut, i ells han reconegut que tu m'has enviat. Jo els he fet conèixer el teu nom, i els el farà conèixer més encara, perquè l'amor amb què m'has estimat estigui en ells, i jo també hi estigui.

Annex

NOTES SOBRE EL PARENOSTRE

Incorporem a aquest tema una reflexió sobre les peticions que s'inclouen en l'oració del Senyor que es troba en el discurs de la muntanya, en què l'evangeli refereix diversos ensenyaments de Jesús sobre molts aspectes de la vida del cristià i que comença amb les benaurances. Ell convida, a continuació, a observar la llei amb una exigència més gran de justícia en la vida fraterna, en l'almoïna, en el dejuni i en l'oració.

Parenostre

Amb aquesta invocació inicial, Jesús ens ensenya una actitud fonamental: situar-nos davant Déu com el nen davant el seu pare: amb respecte, veneració, reconeixement, amor. Jesús mateix, durant la seva vida a la terra, es dirigia al Pare amb un afecte filial. Però no oblidem que nosaltres preguem dient «Pare nostre», i que tot el que continua en l'oració s'expressa en plural: nosaltres. Així Jesús ens convida a retirar-nos en secret per pregar, ens diu que l'oració, ni que sigui personal, mai no és la d'un ésser aïllat. Els altres són d'alguna manera presents en la nostra oració, que reuneix la de tots els justos que preguen. Les dues paraules de la primera invocació signifiquen que preguem per tothom, també pels qui no preguen, perquè no volen o no en saben. Per ells, com per tots, donem gràcies per tots els béns que ha donat a la humanitat i intercedim pels qui en tenen més necessitat, especialment pels qui tenim més a la vora. Ensenyem, per la solidaritat de la comunió dels sants, cadascú estem lligats a l'oració de tots els qui, com nosaltres, es dirigeixen al «nostre Pare».

Sigui santificat el vostre nom

Amb aquesta expressió demanem que Déu sigui reconegut, honorat i estimat per tothom, i particularment per nosaltres. Podem servir la glòria de Déu si ens girem vers Ell amb tot el nostre ésser, amb els nostres pensaments, el nostre amor, els nostres actes.

Vingui a nosaltres el vostre Regne

Aquí la petició va dirigida perquè Déu regni en nosaltres i que la seva gràcia de santedat penetri en el nostre cor i en la nostra voluntat i ens guardi units a Ell per la fe, l'esperança i la caritat. Preguem també perquè l'Església sigui la manifestació del Regne de Déu enmig de la

humanitat. Preguem, en definitiva, perquè tots nosaltres estiguem reunits, en la consumació dels segles, per la santedat eterna.

Faci's la vostra voluntat així a la terra com es fa en el cel

Expressem el nostre desig d'acceptar plenament la voluntat de Déu, confiant en la seva benevolència i misericòrdia. Alhora manifestem el nostre desig de complir la seva voluntat en el nostre món, com ho fan en el cel els àngels i els sants. Continuem aquí l'actitud exemplar de la Verge Maria en l'anunciació: *Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules* (Lc 1,38).

El nostre pa de cada dia

Aquesta petició és la primera orientada a les nostres pròpies necessitats. No demanem la riquesa, sinó el que ens faci falta cada dia. Rebem el regal de l'aliment diari de Déu, sense angoixa pel demà (cf. Mt 6,25-34). Molts, sobretot quan el parenostre es recita en la missa, pensen en el pa de vida, el do vital de l'eucaristia.

Perdoneu les nostres culpes, així com nosaltres perdonem els nostres deutors

Davant Déu, el nostre Pare, només ens hem de reconèixer pecadors i demanar el seu perdó. Però, com serà possible, si no mirem de practicar el perdó al germà? Recordem la crida de Jesús a la reconciliació fraterna abans de presentar la nostra ofrena davant l'altar (Mt 5,23-24). Coneixem la resposta que va donar a Pere quan li preguntava el nombre de vegades que era necessari perdonar: *Fins a setanta vegades set*. La paràbola del servidor desprietat que segueix, aclareix també la qüestió (Mt 18,21-35).

No permeteu que nosaltres caiguem en la temptació

Amb aquesta petició final reconeixem la nostra feblesa: som éssers vulnerables davant les múltiples temptacions presents en la nostra vida. I demanem l'ajuda de Déu perquè no ens manqui el coratge de romandre fidels a la seva voluntat en les decisions de cada dia.

Ans deslliureu-nos del mal

Amb aquestes paraules expressem l'esperança de ser alliberats, amb l'ajuda de Déu, de tot allò que pot ser dolent en nosaltres i per a nosaltres, per tal de fer-nos dignes de la nostra condició de fills de Déu.

SISENA REUNIÓ

El missatge de Jesús (4)

*El que jo vull és misericòrdia, i no pas sacrificis
(Mt 12,7)*

LA PARAULA DE DÉU

Mentre se n'anava, Jesús veié tot passant un home que es deia Mateu, assegut al lloc de recaptació d'impostos, i li digué: «Segueix-me».

Ell s'aixecà i el va seguir.

Després, mentre era a taula a casa seva, van acudir-hi molts publicans i altres pecadors i es posaren a taula amb Jesús i els seus deixebles. Quan els fariseus ho veieren, digueren als deixebles: «Per què el vostre mestre menja amb els publicans i els pecadors?»

Jesús ho va sentir i digué: «El metge, no el necessiten els qui estan bons, sinó els qui estan malalts. Aneu a aprendre què vol dir allò de: El que jo vull és amor, i no sacrificis. No he vingut a cridar els justos, sinó els pecadors». (Mt 9,9-13)

En aquell temps, Jesús anava per uns sembrats en dissabte. Els seus deixebles tenien gana i es posaren a arrencar espigues i a menjar-se-les. Quan els fariseus ho veieren, van dir a Jesús: «Mira, els teus deixebles fan allò que no és permès de fer en dissabte».

Jesús els respongué: «¿No heu llegit què va fer David quan van tenir gana ell i els qui anaven amb ell: com va entrar al temple de Déu i va menjar els pans d'ofrena, que no podien menjar ni ell ni els qui l'acompanyaven, sinó únicament els sacerdots? ¿I no heu llegit en la Llei que els sacerdots en el temple violen el repòs del dissabte i no en són culpables? Doncs jo us dic que aquí hi ha alguna cosa més gran que el temple. Si haguéssiu entès què vol dir allò de: El que jo vull és amor, i no sacrificis, no hauríeu condemnat uns homes que no tenen culpa. Perquè el Fill de l'home és senyor del dissabte». (Mt 12,1-8)

Jesús estava familiaritzat amb la Llei, amb l'Escriptura i amb el cor humà. Dues vegades cita, en els passatges que s'acaben de llegir, una paraula del profeta Osees (6,6). En el nostre primer text, Jesús respon els seus detractors citant-los fermament la paraula del profeta: *Aneu a aprendre*. En el segon passatge, Jesús argumenta amb els fariseus segons el seu mètode: invoca l'exemple de David que no pot ser contestat. I així els desemmascara la seva actitud ritualista, la seva interpretació de la Llei a la lletra més que al seu esperit.

Primeres notes

Per aprofundir aquest aspecte del missatge de Crist, és important comprendre bé el sentit que tenen les paraules “misericòrdia” i “sacrifici” per a Jesús.

Misericòrdia

Si anem al llibre d'Osees, al qual fan referència els textos citats, hi trobarem l'expressió traduïda així: *El que jo vull és amor, i no sacrificis*. No us en sorprengueu: en Déu l'amor és benvolent, fidel, que podem traduir amb la nostra paraula “misericòrdia”. Segons Déu, la fidelitat és propietat del cor. I també una bondat conscient, volguda, que s'exerceix a la vista del poble escollit, com ho recorden aquestes paraules de l'Èxode: *El Senyor! Déu compassiu i benigne, lent per al càstig, fidel en l'amor! Mantinc el meu amor fins a un miler de generacions, perdono les culpes, les faltes i els pecats...* (34,6-7). Déu no ignora el pecat, però la seva tendresa i misericòrdia són disposades al perdó. Llegim en el Deuteronomi: *El Senyor, el teu Déu, és un Déu misericordiós que no t'abandonarà ni et destruirà, ni s'oblidarà de l'aliança que va fer amb els teus pares* (4,31). En resum, la misericòrdia és un atribut de Déu.

Cal afegir que les persones que se'n beneficien, de la misericòrdia divina, són cridades a viure fraternalment?

Els textos de l'Antic Testament ens ajuden a comprendre millor el missatge de Jesús; en Ell la misericòrdia assoleix la seva expressió més gran en la seva compassió davant els malalts i els pecadors: i no es cansa de proclamar que la misericòrdia divina es manifesta en el perdó, del qual la paràbola del fill pròdig n'és el seu millor exponent (cf. Lc 15).

Sacrifici

Aquest terme és poc freqüent en el Nou Testament (excepte a la Carta als Hebreus), sens dubte perquè remet freqüentment a les pràctiques rituals sovint criticades pels profetes que denunciaven els comportaments externs sense pietat real i sense veritable generositat, tal com hem vist en el text citat d'Osees.

L'etimologia del terme “sacrifici” es troba en la frase llatina *sacrum facere*, és a dir “fer sagrat”, “fer sant”. Però, què és el que es fa sant?: les ofrenes (els animals, els primers fruits de les collites...); els béns materials o les satisfaccions de què ens privem, però també les accions com les de la caritat fraterna. En la font de tota ofrena hi ha l'amor de l'ésser que es remet a Déu, que glorifica Déu, que celebra la bellesa i la grandesa de Déu, que dona gràcies per la mateixa vida que se li ha donat, que acull humilment el perdó del seu pecat...

El sacrifici no és masoquisme (desig de patir) sinó acceptació, per amor, de la nostra realitat tal com és per transformar-la. No cerquem patir sinó estimar. Jesús estimà posant en el centre de la seva vida, no el seu gust, sinó la voluntat del Pare, perquè tots els seus fills tinguessin vida i la tinguessin en abundància. Així, el sacrifici de Jesús al donar la vida, posant-se al servei dels altres fins a l'extrem de la creu, no significà perdre-la sinó guanyar-la. Déu el va ressuscitar. Això és el que a sant Agustí li ha portat a definir el sacrifici: «El veritable sacrifici és tota obra que contribueix a unir-nos a Déu en una societat santa» (*La ciutat de Déu*, Llibre X, VI).

Què vol dir-nos el Senyor?

A la muntanya, quan Jesús ensenya una nova lectura de la Llei, és a dir, el seu compliment, Jesús comença proclamant les benaurances: *Feliços els compassius: Déu se'n compadirà* (Mt 5,7). Situa alt el llistó de les exigències, com en el cas de l'amor als enemics. I conclou dient: *Sigueu perfectes com ho és el vostre Pare celestial* (Mt 5,48); i segons sant Lluc: *Sigueu misericordiosos com ho és el vostre Pare* (6,36).

Però, com sempre, el seu missatge no es limita a un ensenyament de paraula. Jesús compleix en la seva persona i amb els seus actes el missatge de la misericòrdia: des del principi

del seu ministeri públic, a la sinagoga de Natzaret, fa seves les paraules d'Isaïes: *L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat [...]. Avui es compleix aquesta escriptura que acabeu d'escoltar* (Lc 4,18-22).

Al llarg de tota la seva vida, Jesús mostra la seva compassió als malalts, als éssers refusats o condemnats; ell guareix i consola. Manifesta la paciència de Déu, com en la paràbola del jull (Mt 13,24-30). Manifesta el poder de la misericòrdia divina en un perdó més profund que la curació psíquica (cf. la paràbola del paralític de Cafarnaüm, Mc 2,1-12, o la dona adúltera, Jn 8,1-11). A la creu Jesús perdona no només el bon lladre (Lc 23,43), sinó que prega pels qui l'han condemnat: *Pare, perdona'ls, que no saben el que fan* (Lc 23,34).

En Jesús, la misericòrdia divina es manifesta en el grau més alt pel do total de la seva persona, pel seu sacrifici consumat a la creu. Tal com s'ha dit més amunt, el terme mateix de sacrifici gairebé no apareix en aquest context, però el sacrifici és real perquè Jesús s'entrega al Pare, pels seus germans, en un acte d'amor deliberat. Ell és el bon pastor: *Jo dono la vida per les ovelles [...] i hi haurà un sol ramat i un sol pastor* (Jn 10,15-16). Abans de la passió prega així: *Jo vinc a tu. Pare sant, guarda'ls en el teu nom, el nom que m'has donat, perquè siguin u com ho som nosaltres. [...] Jo em consagro a mi mateix per ells, perquè ells també siguin consagrats en la veritat* (Jn 17,11.19). En el moment de consumir el seu sacrifici, Jesús diu: *Pare, confio el meu alè a les teves mans* (Lc 23,46).

El sacrifici és, al mateix temps, do al Pare i ofrena pels germans. Quan institueix l'eucaristia, Jesús ens mostra que el seu sacrifici és l'expressió suprema de la misericòrdia a la vista de tota la humanitat per la que ell s'entrega: *«Això és el meu cos, entregat per vosaltres. Feu això, que és el meu memorial»*. [...] *«Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang, vessada per vosaltres»* (Lc 22,19-20).

Jesús ens precedeix i compleix allò que ell mateix diu als deixebles: *Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics* (Jn 15,13). Batejats, estem íntimament units a Crist que ha entregat la seva vida per tots nosaltres. Sant Pau, a la Carta als Romans, afirma amb força: *I si nosaltres hem estat units a ell per aquesta mort semblant a la seva, també ho estarem per la seva resurrecció* (Rm 6,5).

Així Pau pot apel·lar la nostra pròpia ofrena: *Germans, per la misericòrdia que Déu ens té, us exhorto a oferir-vos vosaltres mateixos com una víctima viva, santa i agradable a Déu: aquest ha de ser el vostre culte veritable* (Rm 12,1). El deixeble no és més gran que el seu mestre (Lc 6,40). Nosaltres no podem contemplar el do de Jesús i rebre els seus beneficis sense ser alhora convidats a oferir-nos amb Ell i gràcies a Ell, *oferir els sacrificis espirituals, agradables a Déu per Jesucrist* (1Pe 2,5). En el seu martiri, el diaca Esteve segueix Jesús fins al límit: *Mentre l'apedregaven, Esteve pregava dient: «Jesús, Senyor, rep la meva vida!»*. *Després caigué de genolls i va cridar amb tota la força: «Senyor, no els tinguis en compte aquest pecat». I, havent dit això, va morir* (Ac 7,59-60).

SUGGERIMENTS PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN PARELLA

L'exposició precedent ha estat necessàriament esquemàtica. Cadascú pot completar-la amb una lectura personal de l'evangeli i respondre profundament als suggeriments que es presenten a continuació.

Per a l'oració personal i conjugal

- Conscients de les nostres febleses, demanem al Senyor que ens ajudi a practicar la misericòrdia, en una acollida sincera i benvolent a l'altre (cònjuge, fills, familiars, veïns)

com a germans en Crist. I ens preguntem: la nostra oració, inclou l'ofrena de nosaltres mateixos a Déu, a imitació de Jesús?

Per a la regla de vida

- He ofert sense reserves a Déu la meva activitat, les meves alegries i les meves penes? Seria capaç d'assumir com a Regla de Vida la paraula de Pau: *Tot allò que feu, sigui de paraula, sigui d'obra, feu-ho en nom de Jesús, el Senyor, donant gràcies per mitjà d'ell a Déu Pare* (Col 3,17).
- Què he fet, avui o aquesta setmana, pels meus germans de manera desinteressada? Què podria fer?

Per a l'assentada

- Havent contemplat Crist misericordiós que s'entrega tot ell per amor, com podem concretar la misericòrdia i el sacrifici-ofrena en la nostra vida de matrimoni? Ens acceptem l'un a l'altre des d'aquestes actituds evangèliques? Acceptem que el nostre cònjuge ens ho recordi?

Reflexionem sobre els dons misericordiosos que Crist ens ha anat regalant en totes les etapes de la nostra vida en comú,

NB. És molt útil prendre nota dels punts essencials de les nostres reflexions personals i de parella. Més endavant ajuda a repassar-ho; i aquestes notes permetran, a més, una millor participació a l'equip.

SUGGERIMENTS PER A L'INTERCANVI EN EQUIP

- Podríem confiar a l'equip alguns aspectes de la nostra reflexió en parella.
- Quina és la nostra reacció davant l'actitud del Pare de la paràbola del fill pròdig? (Lc15,11-32); o també de la paràbola dels obrers enviats a la vinya i retribuïts tots igual?
- La misericòrdia, té un lloc en la nostra vida familiar, en la nostra vida professional i en la nostra vida pública? Podríem parlar de gratuïtat?
- Tenint en compte el que els evangelis ens revelen de Crist, quin sentit donem al sacrifici, tant en la vida espiritual com en la vida quotidiana?

LA PARAULA DE DÉU PER A L'ORACIÓ PERSONAL I D'EQUIP

Es podrà escollir entre els textos següents, però també reprendre un passatge de l'evangeli mencionat en el desenvolupament del tema..

Lc 10,30-37

[Al mestre de la Llei que preguntava qui és el seu proïsme] *Jesús va contestar dient: «Un home baixava de Jerusalem a Jericó i va caure en mans d'uns bandolers, que el despullaren, l'apallissaren i se n'anaren deixant-lo mig mort. Casualment baixava per aquell camí un sacerdot; quan el veié, passà de llarg per l'altra banda. Igualment un levita arribà en aquell indret; veié l'home i passà de llarg per l'altra banda.*

Però un samarità que anava de viatge va arribar prop d'ell, el veié i se'n compadí. S'hi acostà, li amorosí les ferides amb oli i vi i les hi embenà; després el pujà a la seva pròpia cavalcadura, el dugué a l'hostal i se'n va ocupar. L'endemà va treure's dos denaris i els va donar a l'hostaler dient-li: “Ocupa't d'ell i, quan jo torni a passar, et pagaré les despeses que facis de més.”

Quin d'aquests tres et sembla que es va comportar com a proïsme de l'home que va caure en mans dels bandolers? Ell respongué: “El qui el va tractar amb amor”.

Llavors Jesús li digué: “Vés, i tu fes igual”».

Mateu 18,21-22

Aleshores Pere preguntà a Jesús: «Senyor, quantes vegades hauré de perdonar al meu germà les ofenses que em faci? Set vegades?».

Jesús li respon: «No et dic set vegades, sinó setanta vegades set».

1 Joan 3,16-20

Hem conegut l'amor pel fet que Jesucrist ha donat la seva vida per nosaltres. Per això, també nosaltres hem de donar la vida pels germans. Si algú que posseeix béns en aquest món veu el seu germà que passa necessitat i li tanca les entranyes, com pot habitar dintre d'ell l'amor de Déu?

Fills meus, no estimem amb frases i paraules, sinó amb fets i de veritat. D'aquesta manera coneixerem que som de la veritat i davant de Déu mantindrem en pau la nostra consciència. Perquè, encara que la consciència ens acusi, Déu és més gran que la nostra consciència i ell ho sap tot

SETENA REUNIÓ

La Pasqua de Jesús

*Crucificat per nosaltres sota el poder de Ponç Pilat,
patí i fou sepultat, ressuscità al tercer dia
(símbol de Nicea-Constantinoble)*

LA PARAULA DE DÉU

Quan arribaren a l'indret anomenat la Calavera, hi van crucificar Jesús amb els criminals, l'un a la dreta i l'altre a l'esquerra. Jesús deia: «Pare, perdona'ls, que no saben el que fan». Després es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. [...]

Era ja cap al migdia quan es va estendre per tota la terra una foscor que va durar fins a les tres de la tarda: el sol s'havia amagat. Llavors la cortina del santuari s'esquinçà pel mig. Jesús va cridar amb tota la força: «Pare, confio el meu alè a les teves mans». I havent dit això, va expirar.

Quan el centurió veié el que havia passat, donava glòria a Déu i deia: «Realment, aquest home era innocent». [...]

Tots els seus coneguts i les dones que l'havien seguit des de Galilea es mantenien a distància mirant-s'ho. [...]

[Josep d'Arimatea] anà a trobar Pilat per demanar-li el cos de Jesús. Va baixar-lo de la creu, l'embolcallà amb un llençol i el va dipositar en un sepulcre tallat a la roca, on encara no havien posat mai ningú. Era el capvespre del dia de la preparació, a punt de començar el dissabte.

[...]

El primer dia de la setmana, diumenge, molt de matí, les dones arribaren al sepulcre portant els olis aromàtics que havien preparat i van trobar que la pedra havia estat apartada del sepulcre. Hi van entrar, però no hi trobaren el cos de Jesús, el Senyor. Estaven del tot perplexes sobre què havia passat, quan se'ls van presentar dos homes amb vestits resplendents. Esglaiades, van abaixar el rostre, i ells els digueren: «Per què busqueu entre els morts aquell qui viu? No és aquí: ha ressuscitat. Recordeu què us va dir quan encara era a Galilea: "Cal que el Fill de l'home sigui entregat a les mans dels pecadors, que sigui crucificat i que ressusciti el tercer dia."».

Elles van recordar aquestes paraules de Jesús. (Lc 23,33...54 ; 24,1-8).

Primeres notes

Evidentment la mort i la resurrecció de Jesús són la culminació de la seva vida i de la seva missió. Per amor a nosaltres, es féu home, morí a la creu i ressuscità d'entre els morts.

- Jesús fou condemnat per les autoritats religioses d'Israel perquè s'havia declarat Fill de Déu (cf. Lc 22,70-71) i per les autoritats romanes per motius polítics: fou acusat de declarar-se Rei Messies. El sofriment de Jesús fou d'ordre espiritual i psíquic; no fou comprès, fou refusat pel seu poble i entregat en mans dels pagans, com si fos un malfactor; de fet, dos en foren crucificats amb ell. Fou abandonat pels seus, excepte per un petit grup: Joan i les dones properes a la seva mare. Fou objecte de burla. A tot això, cal afegir-hi l'intens sofriment físic i l'angoixa que l'aclapara durant la seva agonia.
Jesús, condemnat injustament, només queda animat per l'amor de Déu i l'amor als homes i dones: d'això en són testimoni les seves paraules de perdó i de reconciliació davant els qui el martiritzen.
S'entrega totalment a les mans del Pare i coneix l'angoixa de l'abandó: *Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?*
- Jesús, veritable home, essent innocent compareix la nostra condició fins a l'extrem: *ell, de manera semblant a nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar* (He 4,15).
- És la resurrecció la que dóna sentit a la passió de Jesús. Els apòstols es llancen a la predicació, des del primer moment, en qualitat de testimonis de la resurrecció. És convenient rellegir el discurs de Pere als Fets dels Apòstols. Pau s'afegeix també a aquest mateix testimoni quan escriu als Corintis (vers l'any 54): *Primer de tot us he transmès el mateix ensenyament que jo havia rebut: «Crist morí pels nostres pecats, com deien ja les Escriptures, i fou sepultat; ressuscità el tercer dia, com deien ja les Escriptures, i s'aparegué a Cefes i després als Dotze* (1 Co 15,2-5).
- Convé tenir en compte que la resurrecció de Jesús no és el mateix que el retorn a la vida de la filla de Jaire o de Llätzer, que retornen a la seva vida ordinària. Jesús torna al Pare (cf. Jn 14,12). La seva resurrecció gloriosa el fa entrar en la vida nova i eterna del Regne: la seva humanitat és alliberada dels límits del temps de la nostra història i de l'espai en què estem situats; en definitiva, queda transfigurada. «El cos de Jesús està, en la resurrecció, ple de la potència de l'Esperit Sant; participa de la vida divina en l'estat de la seva glòria, tant, que sant Pau pot dir de Crist que ell és *l'home celestial*» (cf. 1 Co 15,35-50). (*Catecisme de l'Església catòlica*, n. 646).
- És veritat que la certesa de la resurrecció no fou admesa de cop ni pels mateixos deixebles i que avui dia xoca sovint amb l'escepticisme. Els evangelis ens narren els dubtes dels primers deixebles. Fou necessària la intervenció de Jesús mostrant-los signes clars de la seva identitat; però aquestes manifestacions no expliquen ni descriuen la resurrecció. La resurrecció és matèria de fe, és el cor del misteri pasqual.
- Jesús ens és fidel i prepara el trobament amb els seus germans en la comunió de la "casa del Pare". *Quan hauré anat a preparar-vos-la, tornaré i us prendré amb mi, perquè també vosaltres estigueu allà on joestic* (Jn 14,3).

Què vol dir-nos el Senyor?

La passió de Jesús ens **revela l'amor infinit de Déu**. Jesús mateix, segons sant Joan, ens dóna el sentit de l'amor salvador: *Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna* (Jn 3,16). Jesús va anunciar la fecunditat de la seva mort amb la paràbola del gra de blat que cau a terra: *si mor, dóna molt de fruit* (Jn 12,24).

L'entrega total de Crist és una crida per tal que nosaltres **també ens donem**, especialment en l'amor d'esposos. El pare Caffarel en va parlar amb claredat:

«L'acte pel qual Crist s'ofereix una vegada per sempre en el calvari expressava el seu estat d'ànim profund, l'essència de la seva vida interior, el seu do al Pare, joïós i permanent, sempre actual. Si Crist renova aquest acte a la missa, si ell us convoca a participar-hi, és perquè vol que el seu sacrifici penetri fins a les profunditats carnals i espirituals de la vostra llar, per tal de crear també en vosaltres un estat d'ànim permanent d'ofrena al Pare. Diguem-ho millor: per tal que vosaltres li permeteu reviure el seu sacrifici a la vostra llar. Així veieu que el sacrifici de Crist no ha de quedar fora sinó fer-se interior; l'ofrena que feu no ha de ser un acte transitori sinó una disposició habitual, una vida» (*L'Anneau d'Or*, «Le mariage, route vers Dieu», 1964, p. 261).

La passió de Jesús és també una invitació a **reflexionar sobre el sentit del sofriment de d'innocent**. Joan Pau II va mostrar que la passió de Crist és l'exemple més gran del sofriment de l'innocent, cosa que ja anunciava el llibre de Job: «La revelació, paraula de Déu mateix, exposa amb tota franquesa el problema del sofriment de l'home innocent; el sofriment sense culpa. Job no ha estat castigat, no hi havia motiu per infringir-li una pena, malgrat que tot ha estat sotmès a una prova molt dura» (*Salvifici doloris*, n. 11).

Des de la passió de Jesús, el sofriment humà canvia radicalment de sentit. Sobre la creu de Jesús no només es realitza la redempció de la humanitat pel do d'ell mateix fins al sofriment, sinó que el mateix sofriment humà no té ja el mateix sentit negatiu si som capaços d'unir-lo al de Crist. Sant Pau ho expressa amb gran força en la seva carta als Colossencs: *Ara estic content de patir per vosaltres i de completar així en la meua carn allò que manca als sofriments del Crist en bé del seu cos, que és l'Església* (Col 1,24). Amb tota seguretat, nosaltres no hauríem de completar la passió de Crist, però sí que ens queda molt per a contribuir a una ofrena d'amor total de la família humana. No hem de buscar el sofriment però, quan en tenim l'oportunitat, se'ns ofereix l'oportunitat de participar en el misteri de la redempció.

No hem de deslligar la reflexió sobre la mort de Jesús i el sofriment humà de la perspectiva de vida que el Senyor ens obre. Chiara Lubich ho va expressar molt bé: «Carregant amb la creu de cada dia i unint-nos a Jesús crucificat i abandonat, podrem participar des d'ara en la vida del Ressuscitat. Enriquets per aquesta experiència, podrem ajudar més eficaçment tots els nostres germans a trobar l'alegria de les llàgrimes».

Recordem, per acabar, alguns punts clau en les manifestacions del Ressuscitat: transmet als seus deixebles, amb el do de l'Esperit Sant, la potestat d'atorgar el perdó de Déu (cf. Jn 20,19-23); els envia en missió per anunciar la bona nova de salvació (cf. Mt 28,9-20); li demana a Pere que li confirmi el seu amor i aleshores el crida a *pasturar les seves ovelles*, a conduir la seva Església (cf. Jn 21,15-17).

Evocats breument aquests elements, podem reflexionar sobre la nostra relació amb Crist ressuscitat, conscients de la seva promesa: *Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món* (Mt 28,20).

SUGGERIMENTS PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN PARELLA

Per a l'oració

- Donem gràcies per l'amor de Jesús, que ens ha estimat fins a l'extrem.
- Li demanem que ens faci sempre més generosos en el do de nosaltres mateixos. Li demanem la gràcia d'estimar-lo amb tot el nostre cor, d'estimar els altres com ells ens estima, de ser testimonis amb la nostra manera de viure.
- Demanem la força per acceptar les proves grans i petites; i d'oferir els nostres sofriments units al de Jesús. Li demanem que ens ajudi a dur les "creus" del nostre cònjuge, dels nostres fills i dels qui ens envolten, així com a no ser una "creu" per als altres.

- Som conscients, en la nostra oració, de ser a la presència del Ressuscitat, que viu i és present per a totes les generacions?
- Reflexionem quin lloc ocupa l'eucaristia en la nostra vida de pietat. La presència real, és per a nosaltres lloc de trobament amb Crist viu que ens estima fins al punt de donar la seva vida per nosaltres?

Per a la regla de vida

- Tenim la força de perdonar com Crist perdona? Segur que podem tenir múltiples ocasions de fer-ho.
- Davant de Crist, que entrega la seva vida pels pecadors, fem examen de consciència regularment? El fem amb confiança, donant gràcies al Senyor pel seu amor misericordiós? Hauríem de renovar la nostra pràctica del sagrament de la reconciliació?, és a dir, cada quant temps ens confessem?
- Crist ressuscitat encarrega anunciar l'evangeli als seus deixebles. Com som testimonis i missatgers de la bona notícia avui? Podríem concretar alguna acció?

Per a l'assentada

- Hem reflexionat i pregat junts a Crist ressuscitat. No és aquesta una bona ocasió per a parar-nos a pensar en la nostra oració conjugal? Sobre la forma amb què acollim la paraula de Crist viu?
- Quan la vida de matrimoni i de família es veu sacsejada per la prova, trobem veritablement un suport en Crist mort i ressuscitat per nosaltres?
- El sagrament del matrimoni consagra el nostre do de l'un a l'altre. És "viu" el nostre do?
- Tenim consciència de trobar en Crist l'orientació en el camí de la vida, la força on s'alimenta el nostre amor?

NB. És molt útil prendre nota dels punts essencials de les nostres reflexions personals i de parella. Més endavant ajuda a repassar-ho; i aquestes notes permetran, a més, una millor participació a l'equip.

SUGGERIMENTS PER A L'INTERCANVI EN EQUIP

- Compartim amb l'equip allò que hem reflexionat en la nostra oració i en la nostra assentada, sense rebassar els límits de la nostra intimitat.
- Reflexionem conjuntament sobre la manera de ser solidaris del sofriment i les proves que coneixem en el nostre entorn i també en l'ample món.
- Com ser testimonis de Crist viu en el nostre ambient, en la societat on vivim?

LA PARAULA DE DÉU PER A L'ORACIÓ PERSONAL I D'EQUIP

Es podrà escollir entre els textos següents, però també reprendre un passatge de l'evangeli mencionat en el desenvolupament del tema.

Salm 22/21 (extractes)

NB: aquest salm, en què el mateix Crist s'hi reconeixera, és l'oració d'un home que pateix, que ha estat abandonat. Però de seguida el salm ens orienta també sobre la resposta que cal donar al sofriment viscut amb la fe en la fidelitat de Déu

Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?

No véns a salvar-me, no t'arriba el meu clam.

Crido de dia i no em respons, Déu meu;

crido de nit, sense repòs. [...]

En tu confiaven els nostres pares,

hi confiaven i els vas alliberar;

*a tu clamaven i eren deslliurats,
en tu confiaven i no foren confosos.
Però jo sóc un cuc, no pas un home,
befa de la gent, menyspreat del poble.
Tots els qui em veuen es riuen de mi,
fan ganyotes, prenen aires de mofa:
«Que s'adreci al Senyor, que ell el salvi,
que l'alliberi, si tant se l'estima!». [...]*

*No t'allunyis, que el perill és a prop
i no tinc qui m'ajudi. [...]*

*Tot jo m'escolo com l'aigua,
se'm deslloriguen tots els ossos;
el cor, com si fos cera,
se'm fon dins les entranyes. [...]*

*Però tu, Senyor, no t'allunyis;
força meva, cuita a defensar-me. [...]*

*Anunciaré el teu nom als meus germans,
et lloaré enmig del poble reunit:
«Fidels del Senyor, lloeu-lo,
fills de Jacob, glorifiqueu-lo,
reverencieu-lo, fills d'Israel!
Perquè no ha rebutjat ni menyspreat
el pobre desvalgut;
no l'ha privat de la seva mirada
i quan cridava auxili l'ha escoltat.» [...]*

*Els qui estan plens de vida l'adoren,
s'agenollen davant d'ell els moribunds
i el qui ja no es pot revifar.
Una descendència donarà culte al Senyor;
parlaran d'ell a aquesta generació. [...]*

Jn 20,24-29

Quan vingué Jesús, Tomàs, un dels Dotze, l'anomenat Bessó, no era allà amb els altres deixebles. Ells li van dir: «Hem vist el Senyor»

Però ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no fico el dit a la ferida dels claus i no li poso la mà dins el costat, jo no creuré pas!»

Al cap de vuit dies, els deixebles es trobaven altra vegada en aquell mateix lloc, i Tomàs també hi era. Estant tancades les portes, Jesús va arribar, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres».

Després diu a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis incrèdul, sigues creient».

Tomàs li va respondre: «Senyor meu i Déu meu!»

Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist!».

VUITENA REUNIÓ

Jesús, present en la seva Església

*On n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom,
jo sóc allí enmig d'ells
(Mt 18,20)*

LA PARAULA DE DÉU

Els onze deixebles se n'anaren a Galilea, a la muntanya que Jesús els havia indicat. En veure'l, el van adorar; abans, però, havien dubtat. Jesús s'acostà i els va dir: «He rebut plena autoritat al cel i a la terra. Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat. Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món». (Mt 28,16-20)

La copa de la benedicció que nosaltres beneïm, ¿no és comunió amb la sang de Crist? El pa que partim, ¿no és comunió amb el cos de Crist? El pa és un de sol, i per això nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem d'aquest únic pa. (1 Co 10,16-17).

Primeres notes

Jesús ressuscitat manifesta als seus deixebles que la seva presència serà contínua enmig d'ells fins a la fi dels temps. Sant Pau, fundador de nombroses comunitats, recorda el fonament de la seva unitat: la comunió amb el mateix cos de Crist.

La promesa de presència del Ressuscitat està unida al precepte de fer deixebles de totes les nacions (cf. Mt 28,18-20), és a dir, fer créixer l'Església. És evident que la voluntat del Senyor és establir la seva presència en el món i en la història.

Per a creients i no creients, la paraula "església" és emprada per a designar nombrosos grups locals (parròquies, comunitats i grups diversos), on milions de dones i homes comparteixen les mateixes pràctiques religioses i reconeixen l'autoritat dels seus bisbes i del Summe Pontífex de Roma.

Però si aquesta és la dimensió visible i institucional de l'Església, el creient també sap que això és només la capa externa d'una dimensió espiritual més profunda que dona a l'Església la seva veritable identitat. És a aquest nivell de profunditat en què la realitat concreta del cos, animat pel seu cap, Crist vivent, és a dir, l'Església, es veu animada per la presència del Senyor que fa història amb la persona humana.

Què ens diu l'Esclatua sobre la presència de Jesús en l'Església?

En la seva vida terrenal —en són testimoni els evangelis—, Jesús anuncia que quan dos o tres es reuneixen en el seu nom, hi seria enmig d'ells (Mt 18,20). Ell romandrà unit a ells de la mateixa manera que Ell és un amb el Pare (Jn 14,20) perquè, amb el Pare, vindrà a fer estada amb els qui estimen i guarden la seva paraula (cf. Jn 14,23).

En aquest mateix context, les converses de Jesús amb els seus deixebles la nit abans de la seva passió, transmeses per sant Joan, tornen a recordar les altres paraules de Jesús que aprofundeixen la naturalesa íntima de les relacions d'Ell amb els qui creuen. Empra la imatge del cep i les sarments: així com les sarments estan íntimament unides al cep i reben la saba que els permet produir el fruit, així els qui creuen estan íntimament units al Senyor, del qual en reben contínuament la vida i la capacitat de produir bons fruits (cf. Jn 15,1-8).

Després de la resurrecció del Senyor, els apòstols, il·luminats per l'Esperit Sant, empenyeren la missió de congregar els creients i de compartir amb ells l'eucaristia (Ac 2,42-47). Recorden la promesa de Jesús: *Qui menja la meua carn i beu la meua sang, està en mi, i jo, en ell* (Jn 6,56).

L'Església aleshores pren cos dins de múltiples comunitats, en les que s'aprofundeix sobre la seva naturalesa íntima i sobre la presència del Senyor en el seu centre.

L'apòstol Pau contribueix especialment a aquest aprofundiment. En les seves cartes insisteix sovint sobre el tema de la unió íntima de Crist i l'Església. Tothom està cridat a formar part de l'Església (Ef 3,6), que té vocació universal. Ella és el Cos de Crist i la seva plena realització (Ef 1,22-23). És per això que els cristians, cridats per Déu a la comunió amb el seu Fill (1 Co 1,9), formen un sol cos (1 Co 12,12-13). *També nosaltres, que som molts, units a Crist formem un sol cos i som membres els uns dels altres* (Rm 12,5 ; cf. 1 Co 12,27).

Crist és el cap d'aquest cos (Col 1,18). Té cura de cadascun dels seus membres (Ef 5,29-30). És el que li dóna unitat i cohesió. *Per ell, tot el cos es manté unit harmoniosament gràcies a tota mena de juntures que el sostenen; així, d'acord amb l'energia distribuïda segons la mesura de cada membre, tot el cos va creixent i edificant-se en l'amor* (Ef 4,16).

Per Jesucrist, que revela que Déu és Pare de tota la humanitat, el Senyor ens convoca tots (la paraula "església" significa assemblea convocada). Ell ens crida tots a viure com a fills seus. Aquells que ho accepten conscientment formen l'Església visible i viuen la seva fe participant en els sacraments. Els qui no entenen la crida però viuen en l'esperit de l'Evangeli, almenys implícitament, estan units a l'Església per l'Esperit. «ordenats al poble de Déu» (cf. Vaticà II, *Constitució sobre l'Església*, n. 15-16).

Per a Pau, l'eucaristia és l'esdeveniment que, per dir-ho així, materialitza i fa visible aquest misteri: la copa de vi compartida és, en efecte, comunió amb la sang de Crist, i la fracció del pa, comunió amb el cos de Crist. Així els creients, essent nombrosos i diversos, formen un sol cos (cf. 1 Co 10,16-17).

El llibre de l'Apocalipsi presenta una visió esplèndida de la unió íntima i permanent de Crist amb la seva Església: ens presenta poèticament el Senyor prenent possessió del seu regne amb la imatge d'una celebració de noces: l'espòs és l'Anyell de Déu, el Senyor; l'esposa, revestida de lli resplendent, és l'Església (Ap 19,6-9).

SUGGERIMENTS PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN PARELLA

Per a l'oració

- Quan faig la meua oració, sóc conscient de pertànyer a l'Església, que és el cos de Crist? És per a mi un motiu d'acció de gràcies?
- Quan reso pels altres, penso que els meus germans són membres del mateix Cos, o cridats a formar-ne part? Assumeixo com a pròpies les intencions de l'Església?
- Per a la meua oració personal, empro alguna vegada l'oració litúrgica de l'Església (oracions de la missa o de les hores, com laudes o vespres) o empro altres formes de devoció que busco pel meu compte (*via crucis*, rosari, lletanies, etc.)?

Per a la regla de vida

- Com a batejats, reflexionem a la nostra manera sobre com participar activament en la vida de l'Església segons les nostres possibilitats? Responem a les crides de les nostres parròquies i de les nostres diòcesis, així com del Moviment, per realitzar algun servei?
- Una regla de vida podria ser l'elecció d'un compromís per servir millor Crist que viu en l'Església. Interroguem-nos particularment sobre la mostra manera de considerar els més petits i els més pobres en els quals es reconeix Crist (cf. Mt 25,31-46).

Per a l'assentada

- Ampliem **junts** les reflexiones suggerides per a l'oració i la regla de vida.
- Podem també aturar-nos en la qualitat de "petita Església" del nostre matrimoni i de la nostra família. El sagrament del matrimoni reflecteix en nosaltres i per a nosaltres l'aliança nupcial de Crist amb la família humana: reflexionem el que suposa per a la nostra vida conjugal i familiar. Quina part assumim en la missió que Crist dóna als seus deixebles? En quin grau ens sentim responsables com a cèl·lula de l'Església?

NB. És molt útil prendre nota dels punts essencials de les nostres reflexions personals i de parella. Més endavant ajuda a repassar-ho; i aquestes notes permetran, a més, una millor participació a l'equip.

SUGGERIMENTS PER A L'INTERCANVI EN EQUIP

- Compartirem amb l'equip algunes de les nostres reflexions personals i de parella, amb la discreció habitual.
- Junts ens preguntem si la nostra imatge o la nostra concepció de l'Església ha estat modificada o reafirmada per les reflexions d'aquest capítol. Mantenim una distància més o menys crítica amb l'Església? O bé recorrem a l'article del nostre credo: «Crec en l'Església, que és una, santa...»?
- Com percebem la presència de Crist en l'Església: només en l'assemblea eucarística, per la seva Paraula, per la comunitat i el pa de vida? O tenim també consciència que els serveis i els treballs caritatius o d'apostolat manifesten també la nostra fidelitat a Jesús present en la comunitat de batejats?

LA PARAULA DE DÉU PER A L'ORACIÓ PERSONAL I D'EQUIP

Es podrà escollir entre els textos següents, però també reprendre un passatge de l'evangeli mencionat en el desenvolupament del tema.

Joan 15,1-8

Jo sóc el cep veritable i el meu Pare és el vinyater. Les sarments que no donen fruit, el Pare les talla, però les que donen fruit, les neteja perquè encara en donin més. Vosaltres ja sou nets gràcies al missatge que us he anunciat. Estigueu en mi, i jo estaré en vosaltres.

Així com les sarments, si no estan en el cep, no poden donar fruit, tampoc vosaltres no en podeu donar si no esteu en mi. Jo sóc el cep i vosaltres les sarments. Aquell qui està en mi i jo en ell, dóna molt de fruit, perquè sense mi no podeu fer res. Si algú se separa de mi, és llençat fora i s'asseca com les sarments. Les sarments, un cop seques, les recullen i les tiren al foc, i cremen. Si esteu en mi i les meves paraules resten en vosaltres, podreu demanar tot el que voldreu, i ho tindreu. La glòria del meu Pare és que doneu molt de fruit i sigueu deixebles meus.

1 Corintis 12,12-13,27-28

El Crist és com el cos humà, que és un, encara que tingui molts membres: tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus i grecs, esclaus i lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per a formar un sol cos, i tots hem rebut com a beguda un sol Esperit. [...]

Doncs bé, vosaltres formeu el cos de Crist, i cadascú n'és un membre. 28 En l'Església, Déu ha posat, en primer lloc, apòstols; en segon lloc, profetes; en tercer lloc, mestres; després, els qui tenen poder d'obrar miracles; després, els qui tenen el do de guarir, d'ajudar els altres, de guiar-los, de parlar en llengües.